

Tartu Ülikool
Sotsiaal- ja haridusteaduskond
Haridusteaduste instituut
Haridusteaduse (humanitaarained) õppekava

Lenne Tammiste
AUTENTSETEL LAULUDEL PÕHINEV
TÖÖLEHTEDE KOMPLEKT GRAMMATIKA
ÕPETAMISEKS ÕPIKULE „I LOVE ENGLISH 4“
bakalaureusetöö

Juhendaja: Kristel Ruutmets

Läbiv pealkiri: grammatika õpetamine autentsete lauludega

KAITSMISELE LUBATUD

Juhendaja: Kristel Ruutmets (MA)

.....
(allkiri ja kuupäev)

Kaitsmiskomisjoni esimees: Sirje Pihlap

.....
(allkiri ja kuupäev)

Tartu 2013

Autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika
õpetamiseks õpikule „I Love English 4“

Resüme

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks oli koostada inglise keele kui võõrkeele õpetajatele autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika õpetamiseks 6. (või 5.) klassis õpiku „I Love English 4“ juurde, mida õpetajate ja õpilaste hinnangutele tuginedes täiendada ja parandada. Töö raames koostati viiest töölehest koosnev komplekt, mida katsetasid ja hindasid neli Pärnu linna õpetajat ning nende õpilased. Tulemustest selgus, et valitud autentset laulud olid enamasti nii ekspertide kui õpilaste arvates huvitavad ja aitasid grammatikastruktuure selgeks saada. Ekspertide meelest sobis õppematerjal kokku õpikuga „I Love English 4“, laule ning ülesandeid peeti sihtrühmale ea- ning jõukohaseks. Töölehtedega on ekspertide arvates võimalik täita neile seatud eesmärgid ning nad kasutaksid antud õppematerjali inglise keele tundides edaspidi. Õpilastele õppematerjaliga tegelemine meeldis ning enamasti sooviti sarnaseid töölehti täita ka mõne muu grammatikastruktuuri puhul.

Võtmesõnad: grammatikaõpe, autentset laulud, töölehtede komplekt

Teaching Grammar through Authentic Songs: a Collection of Worksheets
for *I Love English 4* Textbook

Abstract

The aim of the bachelor thesis was to compile a collection of grammar worksheets based on authentic songs for teachers who teach English as a foreign language and use the textbook *I Love English 4*. The study material consists of five worksheets, which was evaluated and tested by four expert-teachers and their students from Pärnu. The worksheets were also adjusted according to the experts' suggestions in order to make the study material more efficient. The results showed that the authentic songs used in the worksheets were interesting and useful for both the experts and the students. According to the experts, the study material supported the textbook *I Love English 4*, the songs and exercises were suitable for the target group and they would use the study material in the future. The students were generally also positive about the study material and they would like to be engaged with similar worksheets about other grammar structures as well.

Keywords: teaching grammar, authentic songs, study material

Sisukord

Sissejuhatus	4
Grammatika õpetamine võõrkeeletunnis	4
Laulude kasutamine võõrkeeletunnis	7
Õppematerjali koostamine võõrkeeletunniks	11
Varasemad uurimused	13
Eesmärgid ja uurimisküsimused	13
Metoodika.....	15
Valim	15
Mõõtevahendid	16
Protseduur	18
Analüüsimeetodid	18
Tulemused	18
Ekspertanalüüsi tulemused	18
Ekspertide soovitused töölehtede muutmiseks	24
Õpilaste hinnangud töölehtedele	26
Arutelu.....	29
Tänuõnad	31
Autorsuse kinnitus.....	31
Kasutatud kirjandus.....	32

LISA 1 Autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika õpetamiseks õpikule „I Love English 4“

LISA 2 Tagasiside ankeet õpetajatele

LISA 3 Tagasiside ankeet õpilastele

Sissejuhatus

Grammatika õpetamine on tänapäeval võõrkeele osaoskuste arendamisel olulisel kohal. Eriti efektiivseks peetakse grammatika õppimist, kus õpilasel on võimalus keelestruktuure iseseisvalt avastada (Harmer, 1993a; 2007) ning neid läbi konteksti omandada (Skopinskaya, 1996). Järk-järgult läbi konteksti grammatikastruktuurini jõudmist toonitab ka Eesti põhikooli riiklik õppekava (2011). Et laulud sisaldavad elulisi näiteid grammatikastruktuuridest, võib ka neid keeletunnis kontekstina rakendada. Sellest tulenevalt keskendub käesolev lõputöö autentsete laulude kasutamisele grammatika õpetamisel.

Laulud muudavad klassiruumis valitseva meeleolu lõbusamaks ja turvalisemaks (Brewster, Ellis & Girard, 2003). Tihtipeale leiavad aga õpetajad, et lõbus tegevus ei ole õppimine – nagu ravimite puhul arvatakse, et ainult kibe rohi on tõhus (Murphey, 2008). Samas aitab lõbus õpikeskkond suurendada õpimotivatsiooni (Brewster et al., 2003; Harmer, 2007; Millington, 2011; Murphey, 2008). Muusika rakendamisega võõrkeeletunnis on võimalik õpilasi motiveerida ning kujundada positiivset hoiakut õppimise vastu, mille olulisus on välja toodud ka Eesti põhikooli riiklikus õppekavas (2011).

Eestis laialt kasutatava inglise keele õpiku „I Love English 4“ (Jõul & Kurm, 2009) kuulamisülesannete hulgas leidub riime, kuid laulud puuduvad. Seega tuleks keeletunni huvitavamaks muutmiseks otsida õpikule lisamaterjali. Paraku on aga sobilike autentsete materjalide selekteerimine aeganõudev töö (Gower, Phillips & Walters, 1995). Seetõttu oleks kasulik välja töötada autentsetest lauludest koosnev õppematerjal, mida võõrkeeleõpetajad koheselt kasutada saaksid.

Lähtuvalt eespool toodust, seati käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks koostada inglise keele kui võõrkeele õpetajatele autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika õpetamiseks 6. (või 5.) klassis õpiku „I Love English 4“ (Jõul & Kurm, 2009) juurde, mida täiendada ja parandada õpetajate ja õpilaste hinnangutele tuginedes. Autorile teadaolevalt pole sarnast õppematerjali, milles kasutatakse grammatika õpetamiseks autentseid laule, Eestis eelnevalt koostatud.

Grammatika õpetamine võõrkeeletunnis

Tänapäeval on grammatika õpetamine keele osaoskuste, sõnavara ja häälduse õpetamise kõrval oluline komponent võõrkeeleõppes. Ka Eesti põhikooli riiklikus õppekavas (2011) ollakse seisukohal, et parema keeleoskuse omandamiseks tuleks grammatikareegleid õppida, kuid lähenemisega, millega jõutakse keelestruktuurini järk-järgult läbi konteksti. Lisaks lähtub grammatika õpetamine Eesti põhikooli riikliku õppekava (ibid.) kohaselt

kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest, milles rõhutatakse interaktiivset õppimist ning rohkem keelekasutust omavahelisel suhtlemisel.

Induktiivne lähenemine grammatika õpetamisele. Grammatika õpetamisviisi, kus õpilastele tutvustatakse esmalt näiteid ning seejärel tuletatakse õpetaja abiga reegli täpne sõnastus, nimetatakse induktiivseks lähenemiseks (Skopinskaya, 1996). Iseseisvalt grammatikareeglite avastamine on õpilasekeskne ning väärtuslik, kuna keelestruktuuridest arusaamiseks on isiklikult vaeva nähtud (Harmer, 1993a; 2007). Induktiivsele õpetamisviisile vastandub deduktiivne lähenemine, mille puhul seletab õpetaja grammatikareegli koheselt lahti ning seejärel järgnevad harjutused õpitu kinnistamiseks (Gower et al., 1995; Skopinskaya, 1996; Thornbury, 2001). Deduktiivse lähenemise puhul tutvustatakse reeglit tavaliselt emakeeles, muutes grammatika õpetamise õpetaja jaoks küllaltki lihtsaks ja kiireks (Skopinskaya, 1996; Thornbury, 2001).

Thornbury (ibid.) kirjutab, et grammatikareegli seletamine on mälu jaoks harva sama efektiivne kui õppimine demonstreeritud näidetest. Ta lisab, et iseseisvalt avastatud reeglid ühtivad paremini mälu struktuuridega, muudavad õpitu meeldejäavamaks ning arendavad õpilastes autonoomust. Avastuslik õpe võib õpilaste jaoks olla ka motiveerivam (Harmer, 1993a; Skopinskaya, 1996). Seda eriti nooremate õpilaste seas, kellele võivad abstraktsed grammatikaterminid osutada keerulisteks ning liigne õpetajakesksus võib vähendada tähelepanuvõimet (Thornbury, 2001).

Induktiivsel lähenemisel on samas ka puudusi. Reeglite väljaselgitamine võib võtta palju aega (Harmer, 1993a, 1993b; Skopinskaya, 1996; Thornbury, 2001) ning see ei pruugi sobida õpilastele, kes eelistavad õpetajapoolset reeglite lahtiseletamist (Harmer, 1993b, 2007; Thornbury, 2001). Thornbury (ibid.) leiab, et õpetajatel on suur vastutus efektiivsete õppematerjalide väljaselekteerimisel ning esineb ka oht, et õpilased võivad omandatavast reeglist valesi aru saada. Eriti tähelepanelik tuleks olla keerulisemate grammatikareeglitega, mille puhul võib õpetajapoolne lahtiseletamine olla palju efektiivsem (Skopinskaya, 1996; Thornbury, 2001). Saarsoo ja Sõrmus (2008) soovivad kasutada deduktiivset lähenemist ka eranditerohke grammatikareegli puhul.

Nagu eelnevast selgub, on induktiivne lähenemine grammatika õpetamisel oluline, kuna tihti peale õpilastele pelgalt keelereegli sõnastamisest ja näidete toomisest ei piisa. Avastuslik õpe aitab keelereeglitel mälu paremini talletuda, muudab õpitu meeldejäavamaks, suurendab õpimotivatsiooni ning õpilase autonoomsust. Lähtudes iseseisva õppimise efektiivsusest

grammatika õpetamisel, võetakse induktiivne lähenemine aluseks ka antud lõputöö raames koostatavas õppematerjalis.

Induktiivsele lähenemisele toetuva grammatikatunni etapid. Induktiivsele lähenemisele toetuva grammatikatunni võib jaotada kaheks suuremaks etapiks, millest esimeses toimub grammatikastruktuuri tutvustamine kindlas kontekstis, ning teises algab õpitu harjutamine. Kõigepealt tuleb luua kontekst, kasutades näiteks lugemistekste või dialooge (Gower et al., 1995; Harmer, 2007). Lugemis- või kuulamistekstidena on võimalik kasutada ka laulusõnu (Murphey, 2008). Näiteid uurides saavad õpilased iseseisvalt avastada, kuidas keel kontekstis funktsioneerib (Harmer, 1993b; 2007). Seejärel juhitakse tähelepanu keelestruktuurile: õpetaja esitleb erinevaid lauseid, kus õpitav struktuur esineb, samal ajal kontrollides, kas õpilased on kõigest õigesti aru saanud (Gower et al., 1995). Juhul kui tundub, et õpilased ei suuda grammatikastruktuure iseseisvalt märgata, tuleks anda lisaseletusi (Harmer, 2007). Vaatlusharjutustega pööratakse tähelepanu õpitavale lausestruktuurile, kuid õppimiseni jõutakse alles järgmistes ülesannetes (Harmer, 1993a).

Teises etapis algab keelestruktuuri harjutamine (Gower et al., 1995). Gower et al. (ibid.) toovad välja ühe võimaliku variandi, kuidas tunnikäik võiks edasi kulgeda: õpetaja jagab harjutamiseks ülesandeid, mis toimuvad paaris- või grupitööna; seejärel sõnastatakse keelereegel ning luuakse sellest arusaadav ülevaade; lõpetuseks antakse õpitu kinnistamiseks lisaülesandeid ning kodutöid, mis käsitleksid tunnis arutletut. Harmer (1993b) soovitab harjutamisetapis kasutada probleemülesandeid, kus õpilastel palutakse leida teatud fraasidele või lausenäidetele sobivad paarilised. Õpitu paremaks meeldejäamiseks on oluline, et esitletavat näitelaused oleksid õpilaste jaoks tähendusrikkad (Gower et al., 1995).

Konteksti loomine autentsete kuulamismaterjalide abil. Grammatikareegli tutvustamiseks pole tingimata vaja tuua isoleeritud näiteid, pigem võiks õpitav keelestruktuur olla esitletud kontekstis (Skopinskaya, 1996). Konteksti all mõeldakse situatsiooni või keskkonda, milles keelt kasutatakse (Harmer, 1993b). Skopinskaya (1996) kirjutab, et kontekst peaks olema arusaadav, huvitav ning pakkuma võimalikult palju näiteid keelestruktuuri kasutamisest. Sobilikud autentsete tekstid on näiteks intervjuud, dialoogid, monoloogid, raadiosaated, aga ka luuletused või laulud (Gower et al., 1995). Laialdast valikut pakuvad ka erinevad filmid ning telesaated (Ur, 2007). Arvestama peab aga sellega, et igaks juhuks tuleks esitada täpsustavaid küsimusi, kuna õpilased ei pruugi koheselt kontekstist aru saada (Gower et al., 1995).

Kokkuvõtvalt, grammatika õpetamisel on oluline keelestruktuure tutvustada meeldejäavas kontekstis ning pakkuda õpilastele võimalusi reeglite iseseisvaks avastamiseks. Induktiivsele

lähenedamisele toetuv grammatikatund jaguneb kaheks etapiks, mille esimeses osas esitletakse keelestruktuuri kindlas kontekstis ja seejärel järgneb tutvustatud reegli harjutamine ning kinnistamine. Isoleeritud näidete asemel tuleks luua kontekst, millega õpilastel oleks õpitut lihtne seostada ning mis pakuks samal ajal ka huvi. Kontekstina võib kasutada lugemis- või kuulamistekste, aga ka muusikat ja laule.

Laulude kasutamine võõrkeeletunnis

Scrivener (1994; 2011) kirjutab, et muusikat kasutatakse võõrkeeletundides enamasti meeolelu loomiseks või juhul, kui õppetöö kõrvalt jääb aega lisategevusteks. Samas leiab ta, et hoolikalt valitud muusikat võib kasutada ka põhiõppevahendina. Murphey (2008) on kindel, et laule on võimalik keeletunnis rakendada sama efektiivselt kui tekste. Ta lisab, et muusika ja laulud loovad õpilastele keeleõppimisega positiivseid seoseid, mis varem oli tundunud vaid ülesannete täitmise, parandamise ja kontrolltööde tegemisena. Laule on võimalik keeletunnis rakendada mitmel moel ning erinevate keele osaoskuste ja teadmiste õpetamiseks, mistõttu on tegemist pedagoogiliselt väärtusliku õppevahendiga (Millington, 2011; Purcell, 1992).

Laulude kasutamise vajalikkus võõrkeeletundides. Lauludega saab arendada kõiki keele osaoskusi: kuulamist, kõnelemist, lugemist ja kirjutamist (Antonaros, 2003). Ka Purcell (1992) on veendunud laulude paindlikkuses: võimalik on harjutada kuulamist ja hääldamist, omandada sõnavara, tuua näiteid grammatikastruktuuridest, harjutada lugemist-kirjutamist ning õpetada kultuurilisi aspekte. Laule võib keeletunnis kasutada ka soojenduseks, üleminekuharjutusena ühelt tegevuselt teisele minnes, tunni lõpetuseks, õpitu kordamiseks ning tähelepanu köitmiseks (Brewster et al., 2003). Kärtner (2000) lisab, et laulud aitavad muuta tunni tempot ning mõista kultuuritausta.

Muusika jääb kergesti meelde, kuna rakendub nii lühi- kui ka pikaajaline mälu (Murphey, 1990, viidatud Murphey, 2008 j). Murphey (2008) meelest on laulud õppematerjalina kasulikud, kuna sisaldavad lihtsat suhtlustasandil kasutatavat keelt, mida aitavad meelde jätta pidevalt esinevad kordused. Lisaks soodustavad meeldejätmist emotsionaalselt haaravad akordid ning tähendusrikkad laulusõnad. Antonarose (2003) arvates on kordavate ja rütmiliste keelestruktuuride kasutamine lisaks efektiivsusele ka lõbus õppimise viis. Kordused võimaldavad õpilastel järgmisi ridu ette aimata ning laulud arendavad kontsentratsiooni- ja koordinatsioonivõimet (Brewster et al., 2003). Eriti kasulik on laulude kasutamine hea muusikalise kuulmisega õppijate jaoks, kes suudavad sõnu ja keelemalle just kuulates meelde jätta (Kärtner, 2000).

Laulude kuulamine ja kaasaulmine muudab klassiruumis valitseva meeleolu turvaliseks ja ühtsemaks, millega väheneb õpilaste sisemine ärevus ning kartus avalikult võõrkeelt kasutada (Antonaros, 2003; Brewster et al., 2003; Millington, 2011; Murphey, 2008). Turvaline keskkond suurendab õpilastes enesekindlust ning loob positiivse hoiaku keeleõppe vastu (Brewster et al., 2003). Laulud pakuvad ka vaheldust igapäevarutiinile ning lõbusamat õpikeskkonda luues suureneb õpilastel õpimotivatsioon (Brewster et al., *ibid.*; Harmer, 2007; Millington, 2011; Murphey, 2008).

Laulude kasutamiseiga võõrkeeletundides kaasnevad takistused. Murphey (2008) hoiatab, et laulud üksinda siiski keelt kasutama ei õpeta. Olenemata sellest, kui efektiivselt muusika meeldejätmisele kaasa aitab või kui palju positiivset energiat võib see õpilastele pakkuda – lihtsalt laulude kuulamine ja laulmine ei pane õpilasi paremini võõrkeeles suhtlema. Juhul, kui tegemist on autentse materjaliga, mida pole spetsiaalselt võõrkeeletunniks välja töötatud, siis võib kuluda sobilike laulude otsimisele palju aega (Gower et al., 1995).

Õpetajal lasub vastutus laulurepertuaari koostamisel, et õpilased lauludega töötamisest ära ei tüdineks ning et säiliks vaheldus (Millington, 2011). Probleeme võib esineda ka hetkel populaarsete lauludega, mille vastu tuntakse huvi ainult lühiajaliselt (Harmer, 2007; Murphey, 2008; Purcell, 1992). Purcell (*ibid.*) soovitab tunnimaterjalina kasutada pigem klassikalisi poplaule ning Harmer (2007) pakub variandi, kus õpilased ise tooksid oma lemmiklaule, kuid sellisel juhul peaks õpetaja materjali enne tunnis kasutamist üle vaatama. Harmer (*ibid.*) lisab, et õpilastelt saab ka arvamust küsida, kuidas neile õpetaja valitud laul meeldib. Eelkõige võiks laulurepertuaar olla kompromiss õpetaja ja õpilaste muusikamaitse vahel (Ur, 2007).

Autentsete laulude kasutamisel tuleks tähelepanu pöörata ka sõnavarale. Laulud võivad sisaldada harvaesinevaid sõnu, lisaks grammatilisi vigu ning vääraid rõhuasetusi (Millington, 2011; Murphey, 2008). Esineda võib ka vägivalda ning seksismi väljendavaid kohatuid fraase (Murphey, *ibid.*). Ur (2007) hoiatab, et autentsete laulude sõnad on liialt seotud meloodiaga, mistõttu võib sõnavara tavakeelde ülekandmine osutuda keeruliseks. Sõnavara võib olla õpilaste jaoks ka keeruline või raskesti arusaadav (Murphey, 2008).

Lisaks eeltoodule loetleb Murphey (*ibid.*) veel probleeme, mis võivad esile kerkida laulude kasutamiseiga võõrkeeletundides: õpilased ei võta muusikat tõsiselt; muusika võib segada kõrvalklasse; õpilased võivad sattuda liialt ärevusse; laulud ei pruugi olla õppekavaga otseselt seotud ja seetõttu raisatakse aega; õpilastel ja õpetajal on erinev muusikamaitse; õpetajale ei meeldi laulda ning tal puuduvad teadmised laulude rakendamiseks. Ka Kärtner (2000) toob välja, et mitte kõik õpetajad pole veendunud laulude otstarbekuses või on väga tundlikud oma

lauuoskuse suhtes. Murphey (2008) lisab, et koolil ei pruugi olla vahendeid tehnika soetamiseks. Olemasolev tehnika peaks aga kindlasti korras olema, sest halva kvaliteediga heli võib õpilastes esile kutsuda negatiivseid reaktsioone ning laul kaotab õppevahendina oma väärtuse (Purcell, 1992).

Autentsete laulude kasutamine grammatika õpetamisel. Metin ja Saricoban (2000) kirjutavad, et kuna grammatikaõppes on väga oluline õpitu tähendusrikkamaks muutmine, tuleks kõiki grammatikastruktuure esitleda kontekstis. Laulud sobivad selleks nende meelest suurepäraselt, kuna muusika võlub, seob õpitud kultuuriga ning on motiveeriv õppevahend. Lauludega on võimalik analüüsida grammatikastruktuuride esinemist õpitavas keeles – õpetaja saab laulusõnades leiduvatele keelereeglitele tähelepanu pöörata ning õpilastele küsimusi esitada (Hancock, 1998). Algkoolis võiks kasutada tuntuid lastelaule, kuid vanemate õpilaste puhul oleks hea rakendada sisukamaid või populaarseid laule, millega lisaks grammatikaõppele saaks tutvustada ka kultuurilisi aspekte (Metin & Saricoban, 2000).

Metin ja Saricoban (ibid.) on kindlad, et hoolikalt valitud laulu on võimalik rakendada igas grammatika õpetamise faasis. Samas on nende meelest laulude kasutamisel oluline, et õpetaja rakendaks efektiivseid võtteid. Väga levinud on lünkade täitmine (Ashe, 2010; Hancock, 1998; Kärtner, 2000; Metin & Saricoban, 2000; Murphey, 2008; Scrivener, 1994), kus õpilased kirjutavad laulusõnades olevatesse lünkadesse sõnu, mida nad laulu esitlusel kuulevad. Seda tehnikat kasutades saab õpetaja tähelepanu pöörata täpselt soovitud grammatikateemale (Ashe, 2010; Metin & Saricoban, 2000). Ashe (2010) lisab, et vajadusel võib tegusõnavormide harjutamisel õpilastele eelnevalt öelda, millist vormi lünkadesse kirjutada tuleks. Koostada võib ka valikvastustega ülesande, kus õpilased valivad erinevate variantide seast õige grammatikastruktuuri (Ashe, ibid.). Et õpilased end kindlamalt tunneksid, võivad nad naabriga konsulteerida ning kõige lõpus tuleks kogu laul uuesti koos õpetajaga üle vaadata (Kärtner, 2000).

Lisaks eeltoodule on võimalik laulusõnu meelega kirjutada vigaselt, mida õpilased saaksid parandada; lasta segamini aetud lause alguseid ja lõppe õigesse järjekorda panna; samuti võib parandada sõnade järjekorda lausete sees (Ashe, 2010). Kärtner (2000) kirjutab, et vigade parandamisega seotud harjutusi osad õpetajad ei soosi, kuna arvatakse, et õpilastele ei tohiks vigaseid konstruktsioone näidata. Samas leiab ta, et teiste tehtud vigu nähakse enda omadest palju selgemini ning soovitab antud võtet siiski kasutada. Metin ja Saricoban (2000) toovad veel välja laulu temaatika üle arutlemise ning tõeste ja väärade väidete esitamise laulu kohta. Samuti on võimalik laulusõnu dikteerida või paluda lahtilõigatud laulusõnade ridu õpilastel

õigesse järjekorda panna (Kärtner, 2000; Metin & Saricoban, 2000; Murphey, 2008; Scrivener, 1994). Kärtner (2000) pakub välja ka eemalda-tüüpi harjutuse, kus õpetaja on laulusõnadele midagi juurde lisanud, näiteks kirjutanud sidesõnu sobimatutesse kohtadesse.

Pärast grammatikateema, laulu ning võtete valimist laulu rakendamiseks, tuleks ette valmistada efektiivne tunnikava (Metin & Saricoban, 2000). Grammatikatund võiks autentset laulu kasutades välja näha järgmiselt: kuulamiseelses ülesandes võiks arutleda laulu teema või ajaloo ümber, samuti tähelepanu pöörata tundmatule sõnavarale ning laulu võib tutvustada ka piltide abil (Kärtner, 2000; Metin & Saricoban, 2000). Kuulamisjärgses ülesandes võib õpilastele anda lugeda lisamaterjali laulja või lauluteema kohta, lahendada kirjalikke ülesandeid sõnavaraga või tegeleda suuliste ülesannetega nagu suunatud diskussioon või rollimängud (Metin & Saricoban, 2000). Ur (2007) kirjutab, et laulu võiks esimest korda esitada tunni alguses, seejärel tegeleda kirjalikult laulu sõnavaraga või arutleda laulu sisu üle, millele järgneb tunni lõpus lõbusam etapp, kus kuulatakse laulu uuesti pigem nautimiseks. Kärtner (2000) aga leiab, et laulu esitlemise viis polegi nii oluline – peaasi on rakendada erinevaid kasutusvõimalusi.

Kriteeriumid autentsete laulude valimiseks võõrkeeletundi. Materjali valimisel tuleks eristada autentseid ja õppe-eesmärgil koostatud laule. Võõrkeeleeõpikud on enamasti varustatud kassettide või CD-dega, kuid siiski ei pruugi kuulamismaterjal olla iga klassi jaoks piisava raskustasemega (Lindstromberg, 2007). Kuulamismaterjali hulgas võib leiduda laule vähe või need sootuks puududa. Näiteks Eestis laialdaselt kasutatavates inglise keele õpikutes „I Love English 3“ (Jõul & Kurm, 2009) ja „I Love English 4“ (Jõul & Kurm, 2009) on kuulamisharjutuste hulgas riime ja luuletusi, kuid mitte laule. Kärtner (2000) lisab, et isegi kui võõrkeeleeõpikute autorid on oma õpikutesse laule lisanud, peavad õpetajad sageli sobivaid laule siiski ise otsima ning ülesandeid koostama.

Kuigi Ur (2007) soovib pigem kasutada spetsiaalselt keeleõppeks loodud laule, mõnab ta, et autentset meloodiad pakuvad õpilastele rohkem elamusi ning neid on ilma tüütaks muutumata võimalik kasutada mitmeid kordi. Tema meelest sobib autentne materjal hästi kultuuri tutvustamiseks või tuju tõstmiseks, kuid sõnavara, grammatika või häälduse arendamisel võivad tuntud meloodiad keeleõppimist segama hakata. Ka Murphey (2008) tunnistab, et autentse muusika kasutamine keeletunnis pole traditsiooniline õppemeetod, kuid on kindel, et õpetada on võimalik mistahes keelelisi aspekte: grammatikat, sõnavara, kompositsiooni, lugemist, kuulamist, omavahelist suhtlemist.

Popkultuurist tuntud laulude, nagu autentsete materjalide puhul üleüldse, tuleb arvestada sellega, et materjali pole välja töötatud vastavalt tunnis kasutatavale keeletasemele (Gower et al., 1995). Seetõttu tuleks arvestada teatud kriteeriumitega, mis aitaksid autentseid laule keeletunnis kasutamiseks paremini välja valida. Olulisemad neist on esitatud alljärgnevalt.

- 1) Laulusõnade keeleline tase ja korrektsus: sõnavara peab olema õpilastele sobival tasemel (Hancock, 1998; Kärtner, 2000; Purcell, 1992; Ur, 2007). Tuleks kontrollida, et laulud ei sisaldaks kohatuid fraase või grammatilisi vigu (Murphey, 2008). Hancock (1998) lisab, et tuleks jälgida ka seda, kas laulusõnad illustreerivad piisavalt tunnis õpetatavat grammatikastruktuuri.
- 2) Laulu arusaadavus ja kuuldavus: laulu sõnad peaksid olema selgelt kuulda (Hancock, *ibid.*; Ur, 2007). Hancock (1998) soovib kontrollida häälduse korrektsust ning *heavy metal* bändi asemel on soovituslikum tunnis kasutada sooloartisti laule (Scrivener, 1994; 2011).
- 3) Teematika sobivus keeletunniga: vajalik on kontrollida laulu funktsiooni, sõnavara, häälduse ja grammatiliste struktuuride sobivust ainekavaga (Hancock, 1998; Purcell, 1992). Koostöö sujumiseks peaks laul peaks meeldima nii õpilastele kui õpetajale (Ur, 2007).

Selekteeritud lauludest oleks õpetajal kasulik koostada portfoolio (Brewster et al., 2003), mis annaks lauludest hea ülevaate ning muudaks muusika valimise võimalikult lihtsaks.

Nagu eelnevast selgub, on muusikat võimalik võõrkeeletunnis rakendada lisaks meeleolu loomisele ka õppevahendina. Lauludega saab arendada grammatikat, sõnavara, keele osaoskusi kui ka laiendada õpilaste kultuurilist tausta. Autentsete laulude valikul tuleb olla hoolikas ning järgida kriteeriume, et säiliks õppemeetodi pedagoogiline väärtus. Sobilikest lugudest hea ülevaate saamiseks oleks õpetajal kasulik koostada portfoolio või võimalusel laulude põhjal välja töötada ka vastav õppematerjal.

Õppematerjali koostamine võõrkeeletunniks

Mikk (2000) on kindel, et õppematerjal mõjutab õppe-kasvatustöö tulemusi sama palju kui õpetaja. Samas ei pruugi tunnis kasutamiseks mõeldud keeleõpik alati pakkuda piisavalt vaheldusrikkaid harjutusi või sobida kõigile õpilastele (Brewster et al., 2003). Õpikus esinevaid puudusi on õpetajatel võimalik kõrvaldada enda valmistatud materjalidega, kuid sellisel juhul tuleks arvestada mõningate aspektidega: efektiivse õppematerjali koostamine on aja- ja töömahukas ning eeldab teatud põhimõtete järgimist.

Õppematerjalina saab kasutada mitmeid vahendeid, millega suurendada õppija teadmisi või kogemusi keeleõppes (Tomlinson, 1998). Õppematerjal võib olla erinevate funktsioonidega: informatiivne materjal jagab õppijale teadmisi õpitava keele kohta; õppe-eesmärgiga materjal pakub võimalusi keele harjutamiseks; katsetamiseks mõeldud materjal võimaldab kogeda kasutusel olevat keelt; esile kutsuv (i.k. *eliciting*) materjal innustab õpilasi keelt rakendama; avastuslik õppematerjal aitab õpilastel teha iseseisvaid järeldusi õpitava kohta (Tomlinson, 1998; 2012). Brewster et al. (2003) leiavad, et ka õpilased võivad õppematerjali täiendada.

Õppekirjanduse väljatöötamisel on oluline arvestada õppematerjali vastavusega mitmete kriteeriumitega. Koostatav õppematerjal peab arvestama riiklikus õppekavas püstitatud eesmärkidega (Mikk, 1995; Tomlinson, 2010). Ainekavale tuginedes on võimalik hinnata ka materjali jõukohasust (Mikk, 2000). Oluline on pöörata tähelepanu õpilaste võimekusele ja vajadustele. Bolitho ja Jolly (2011) peavad kõige efektiivsemaks neid õppematerjale, mis arvestavad õpilaste vajadustega, neile võimalikke raskusi valmistavate probleemidega ning õpi-eesmärkidega. Samuti on õpilaste õppimisstrateegiad väga erinevad (Bolitho & Jolly, *ibid.*; Harmer, 2007; Tomlinson, 1998), mistõttu tuleks kasutada võimalikult mitmekesised ülesandetüüpe (Harmer, 2007; Tomlinson, 1998).

Ülesannete valikul õppematerjalidesse tuleb olla hoolikas. Harmer (2007) leiab, et ülesande efektiivsust tuleks hinnata nelja põhimõtte järgi: kui ajamahukas ülesanne on; kui lihtne on ülesannet läbi viia; kas ülesandega õpitakse efektiivselt seda, mida on ette nähtud; kas ülesanne on õpilastele sobilik, võttes arvesse nende keeletaset ning kultuurilist tausta. Lisaks tuleks pöörata tähelepanu sõnavarale. Mikk (2000) hoiatab, et keeles harva esinevate sõnade hulk ei tohiks tekstis olla suur, kuna neid sõnu pole õpilased veel omandada jõudnud ning vältida tuleks abstraktseid termineid. Uued sõnad peaksid olema selgitatud, seejuures sõnaselgitused arusaadavad (Mikk, 1995).

Õppekirjandus peaks olema huvitav, asjakohane ning nauditav, et luua positiivseid hoiakuid keeleõppe vastu (Tomlinson, 2010). Tomlinson (1998) kirjutab, et õppimine toimub kõige efektiivsemalt, kui õpilane tunneb ennast keeletunnis hästi, ilma ebamugavuses või pinges olekuta. Tema meelest soodustavad turvalist õppimismeeleolu õppematerjalid, mis võimaldavad õpilastel ennast arendada, tegelemata pidevalt teadmiste kontrollimisega. Õppematerjal peaks käsitlema huvitavaid ning tähendusrikkaid teemasid, et suurendada motivatsiooni ning huvi aine õppimise vastu (Mikk, 1995; Tomlinson, 1998; 2010). Segaduse vältimiseks tuleks igal töölehel käsitleda vaid ühte kindlat teemat, et õpilastel oleks selge, mida täpsemalt õpitakse ning harjutatakse (Brewster et al., 2003).

Õppematerjali muudab kutsuvamaks korralik ülesehitus ning huvitav, võimalusel värviline kujundus (Brewster et al., 2003; Gower et al., 1995; Mikk, 1995). Piltide lisamisel tuleks hinnata, kas illustratsioonid aitavad piisavalt kaasa materjali mõistmisele (Mikk, *ibid.*). Tekst ei tohiks olla kokku surutud, vaid piisavalt laiade reavahedega (Brewster et al., 2003; Gower et al., 1995; Tomlinson, 1998). Olulised on ka selged instruksioonid ning lausestus (Brewster et al., 2003; Mikk 1995, 2000). Vältida tuleks keerulisi lausekonstruktsioone ning lausete pikkus ja keerukus peab vastama õpilaste lugemisoskusele (Mikk, 1995).

Kokkuvõttes on õppematerjali väljatöötamine ajamahukas ning eeldab paljude põhimõtete arvesse võtmist. Arvestada tuleb õpilaste vajaduste ja huvidega, samuti tuleb kontrollida õppematerjali keelelist ning sisulist taset, et õppimine sujuks võimalikuks ladusalt. Oluline on pidada silmas, millist eesmärki püütakse õppematerjali abiga täita. Käesoleva lõputöö raames koostatav töölehtede komplekt omab õppe-eesmärgilist funktsiooni, millega laiendada võimalusi grammatikastruktuuride õpetamiseks autentsete laulude abil võõrkeeletunnis.

Varasemad uurimused

Viimastel aastatel on Tartu Ülikooli sotsiaal- ja haridusteaduskonna üliõpilastele õppematerjali koostamine üha enam huvi pakkuma hakanud, eriti tulevaste võõrkeeleeõpetajate seas. Aastatel 2011 ja 2012 on koostatud mitmeid mahukaid õppematerjale, mis käsitlevad näiteks rahvajuttude (Kirmjõe, 2012), lastekirjanduse (Rimmeld, 2012), lasteluule (Saareleht, 2012) ja lasteriimide (Muri, 2012), vanasõnade (Kõiv, 2011), aga ka info- ja kommunikatsiooni vahendite (Kangur, 2012) rakendusvõimalusi võõrkeeletunnis. Lõputöid muusika kasutamise kohta inglise keele õppes on vähe. Uuritud on muusika kasutamist inglise keele tunnis (Lohu, 1999), muusika rakendusvõimalusi õpetamises (Pudova, 1999) ning muusika ja laulude kasutamist teismelistega inglise keele tunnis (Barteneva, 2003).

Grammatika õpetamist autentsete laulude abil on Eestis käsitletud väga vähe. Autori andmetel on viimastel aastatel antud teemaga tegelenud vaid Tartu Ülikooli Narva Kolledžis 2011. aastal lõputööd kaitsnud Serafima Plauska, kes käsitles laulusõnade kasutamist inglise keele ajavormide õpetamisel 7.-9. klassi õpilastele. Siiani pole aga autori andmetel Tartu Ülikoolis ega Eestis üldisemalt koostatud õppematerjali autentsete laulude abil grammatika õpetamisest, mis on eesmärgiks käesolevale lõputööle.

Eesmärgid ja uurimisküsimused

Ühildades autentsete laulude kasutamise grammatika õpetamisega, on võimalik tekitada õpilastes positiivseid emotsioone keelestruktuuride õppimisel. Tutvudes Eestis kasutatava õpikuga „I Love English 4“ (Jõul & Kurm, 2009) selgus, et kuulamisülesannete hulgas leidis

küll riime, kuid laulud puudusid. Kuna sobilike autentsete materjalide selekteerimine on aeganõudev töö, oleks kasulik, kui võõrkeeleõpetajad saaksid kasutada juba eelnevalt väljatöötatud õppematerjali. Seetõttu seati käesoleva uurimistöö eesmärkideks: (1) koostada inglise keele kui võõrkeele õpetajatele autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika õpetamiseks 6. (või 5.) klassis õpiku „I Love English 4“ juurde; (2) täiendada ja parandada koostatud töölehti, tuginedes õpetajate ja õpilaste hinnangutele.

Toetudes teooriale ning õppematerjali koostamise põhimõtetele, püstitati järgnevad uurimisküsimused.

1. *Kuidas hindavad õpetajad koostatud töölehtede vastavust seatud kriteeriumitele?*

Õppekirjanduse koostamisel on tähtis arvestada töölehtede vastavust mitmetele kriteeriumitele. Peamised kriteeriumid on esitatud alljärgnevalt.

- a) Sobilikkus „I Love English 4“ lisamaterjaliks (grammatikateemad, laulude valik, keeleline tase). Igal töölehel tuleks käsitleda ühte kindlat teemat (Brewster et al., 2003). Laulude valikul tuleks arvestada laulusõnade keelelist taset ning korrektsust. Laulusõnad peaksid illustreerima tunnis õpetatavat grammatikastruktuuri (Hancock, 1998).
  - b) Ülesannete jõu- ja eakohasus valitud sihtrühmale. Bolitho ja Jolly (2011) järgi on efektiivse õppematerjali koostamisel arvestatud õpilaste vajadustega. Kasutada tuleks mitmekesiseid ülesandetüüpe (Harmer, 2007; Tomlinson, 1998), kuna õpilastel võivad olla erinevad õppimisstrateegiad (Bolitho & Jolly, 2011; Harmer, 2007; Tomlinson, 1998).
  - c) Keeleline korrektsus ja arusaadavus. Ülesanded ning instruksioonid peavad olema selgesti arusaadavad ning lihtsad (Brewster et al., 2003). Liigsel määral võõra sõnavara kasutamine võib tekitada segadust, seetõttu soovib Mikk (2000) võimalusel vältida abstraktseid sõnu. Uute sõnade puhul peaksid kaasnema arusaadavad selgitused ning vältida tuleks keerulisi lausekonstruktsioone (Mikk, 1995).
  - d) Kujunduse sobilikkus. Töölehel kasutatud korralik ülesehitus ning huvitav kujundus muudab õppematerjali õpilase jaoks atraktiivsemaks (Brewster et al., 2003; Gower et al., 1995; Mikk, 1995). Siiski tuleks jälgida, kas illustratsioonid aitavad kaasa õppematerjali mõistmisele (Mikk, *ibid.*).
2. *Kuidas hindavad õpilased koostatud töölehtede kasulikkust, arusaadavust ja huvitavust?*
Mikk (1995) kirjutab, et õpilasi motiveerib õppekirjandusega töötama õpilaspärane ning elav väljendusviis, materjali seotus igapäevaeluga ning selle uudsus.

3. *Mil määral oleks tarvis töölehti parandada ja täiendada, toetudes õpetajate ja õpilaste hinnangutele?* Õppematerjali koostamisel tuleks arvestada nii õpetaja kui ka õpilaste uskumustega keeleõppesse (Tomlinson, 1998). Tagasiside abil on võimalik töölehti korrigeerida, et õppematerjali kasutajate soovidega arvestada.

Metoodika

Valim

Eksperdid. Töölehtede komplekti oli nõus katsetama ja hindama neli Pärnu linna inglise keele õpetajat. Kõik õpetajad vastasid varasemalt püstitatud kriteeriumitele: ekspert (1) õpetab inglise keelt 6. (või 5.) klassis ja kasutab õpikut „I Love English 4“; (2) on hariduselt inglise keele õpetaja, inglise filoloog või klassiõpetaja inglise keele õpetaja lisaerialaga; (3) on inglise keelt „I Love English 4“ õpiku järgi eelnevalt õpetanud. Üks ekspert kasutas õpikut 5. klassis, teised õpetajad 6. klassis. Täpsem ülevaade uurimuses osalenud õpetajate andmetest on kajastatud Tabelis 1.

Tabel 1. *Ekspertide andmed*

Ekspert	Praegune amet	Haridus	Tööstaaž
E1	Inglise keele õpetaja; klassijuhataja	Tartu Ülikool: germanistika, <i>cum laude</i>	23 aastat
E2	Inglise keele õpetaja	Tallinna Pedagoogikaulikool: eesti keele ja kirjanduse õpetaja; Tallinna Ülikool: põhikooli inglise keele õpetaja	20 aastat
E3	Põhikooli inglise keele õpetaja	Tartu Õpetajate Seminar: klassiõpetaja; Tallinna Ülikool: põhikooli inglise keele õpetaja lisaeriala; Tartu Ülikool: klassiõpetaja (magister)	11 aastat
E4	Inglise keele õpetaja	Tartu Ülikool: inglise keel ja kirjandus	26 aastat

Õpilased. Uurimustöös osalesid ka ekspertide õpilased. E1 kaasas töölehtede katsetamisse kaks 6. klassi paralleeli. E2 ja E4 töötasid samuti 6. klassi õpilastega. E3 õpilased õppisid 5. klassis. Kuna eksperdid katsetasid töölehti keelerühmadega mitmel korral, on iga töölehe puhul uurimuses osalenud õpilaste arv erinev. Samuti polnud osad õpilaste tagasiside ankeedid korrektselt täidetud, mistõttu tuli need uurimusest välja jätta. Katsetustes osalenud õpilased olid vanuses 11 – 13.

E1 õpilased töötasid kahe erineva töölehega, millest esimesel katsetamisel osales 19 õpilast ning teisel 13 õpilast. E2 katsetas ühte töölehte, kaasates sellega uurimusse 10 õpilast. E3 katsetas kahte töölehte, millest esimesel katsetusel osales 7 õpilast ning teisel kokku 9 õpilast. E4 õpilased olid samuti kaasatud kahe erineva töölehe katsetamisse: esimeses katsetuses

osales 15 ning teises 13 õpilast. Täpsem ülevaade ekspertide poolt katsetatud töölehtedest ning uurimuses osalenud õpilastest on kajastatud Tabelis 2.

Tabel 2. *Ekspertide poolt katsetatud töölehed ning katsetustes osalenud õpilaste arv*

Eksperti tähis	„What did you do last summer?“	„Big, bigger, the biggest“	„Have you done it?“	„What will happen in the future?“
E1			19	13
E2			10	
E3		7	9	
E4	15		13	

Märkus. Õpilaste puhul on näidatud korrektselt täidetud ankeetide arv.

Mõõtevahendid

Töölehtede komplekt. Uurimustöö raames koostati töölehtede komplekt (vt Lisa 1), mis sisaldas viite töölehte. Iga tööleht koosnes õpilase töölehest, õpetajale mõeldud juhendist ning vastuste lehest. Komplekti väljatöötamisel võeti arvesse soovitusi mitmetelt õppematerjali koostamisest kirjutanud autoritelt (Brewster et al., 2003; Gower et al., 1995; Harmer, 2007; Mikk, 1995, 2000; Tomlinson, 1998, 2010, 2012).

Kõigepealt analüüsiti inglise keele õpikut „I Love English 4“ (Jõul & Kurm, 2009), et leida grammatikateemad, millele võiks lisamaterjali koostada. Seejärel otsiti autentseid laule grammatikastruktuuride harjutamiseks. Läbitöötatud kirjanduse põhjal lähtuti laulu valikul mitmetest kriteeriumitest. Esiteks pidi laul temaatiliselt haakuma õpikuga „I Love English 4“ ning illustreerima piisavalt tunnis õpetatavat grammatikastruktuuri. Teiseks oli oluline, et laulusõnade keeleline tase oleks sihtgrupile sobilik ning ei sisaldaks kohatuid fraase. Arvestada tuli ka laulu kuuldavuse ning arusaadavusega. Scriveneri (1994; 2011) soovitusel eelistati seetõttu bändide asemel sooloartistide laule.

Laulude valikul analüüsiti Kerstin Kirmjõe magistritöö (Kirmjõe, 2012) eeskujul ka laulusõnade esinemissagedust inglise keeles, mida kontrolliti programmiga VocabProfile (uuendatud 2006. aastal). Selgus, et kõik uurimuses kasutatud autentset laulud sisaldasid enamasti sagedamini kasutatavaid sõnu. Laul „Anything You Can Do“ sisaldas 94,6% kõige tihedamini esinevaid sõnu, laul „I Still Haven’t Found What I’m Looking For“ 92,8%, laul „Summer Nights“ 91,4%, laul „Hope of Deliverance“ 89,7% ning laul „Stay (Wasting Time)“ 87,2% kõige tihedamini kasutatavaid sõnu. Vähem esinevate sõnade seas leidis näiteks slängisõnu või keerulisemaid väljendeid, mille tähendused seletati töölehtedel lahti.

Töölehtede ja õpetaja abimaterjali koostamisel lähtuti põhimõttest, et grammatika õpetamine toimub läbi induktiivse lähenemise. Grammatikastruktuuri õpetamist käsitletakse töölehel järgnevalt: (1) kõigepealt luuakse laulu abil kontekst ning esimene kokkupuude

grammatikastruktuuriga töölehe kuulamisaegse ülesande täitmisel; (2) seejärel toimub laulus esineva grammatikastruktuuri vormi ja tähenduse selgitamine õpilaste ja õpetaja koostöös; (3) järgneb grammatikastruktuuri harjutamine kontrollitud suulistes või kirjalikes ülesannetes; (4) lõpetuseks kinnistatakse grammatikastruktuuri vabamate või loovamate ülesannetega iseseisvalt tegeledes.

Lisaks grammatikastruktuuri käsitlemisele sisaldab tööleht ka teisi tegevusi. Iga töölehe alguses on sissejuhatus temaatikasse, mis toimub lühiaruteluga õpetaja ja õpilaste vahel, kus õpilased vastavad õpetaja poolt esitatud küsimustele. Töölehel oleva lauluga ei käsitleta vaid grammatikastruktuuri, toimub ka laulu sisu ja sõnavaraga tegelemine. Sõnavaraülesanded keskenduvad õpilaste jaoks keerukamale sõnavarale ning need esinevad töölehel nii enne kui pärast laulu kuulamist. Laulu sisust ja tähendusest paremaks arusaamiseks on osadel töölehtedel pärast laulu kuulamist lühiarutelu võimaldav ülesanne. Samuti on olulisel kohal ülesanded, mis annaksid õpilasele võimaluse iseendast rääkimiseks või klassikaaslastega suhtlemiseks.

Ekspertide tagasiside ankeet. Ekspertidelt töölehtedele hinnangu saamiseks koostati tagasiside ankeet (vt Lisa 2), mille eeskujuks võeti Helene Kõivu bakalaureusetöö ekspertanalüüsi küsimustik (Kõiv, 2011). Käesoleva uurimustöö ekspertanalüüsi küsimustik erineb aga selle poolest, et eesmärgiks võeti hinnangu saamine iga töölehe kohta eraldi ning kogu õppematerjali puudutavate küsimuste lisamist ei peetud vajalikuks. Tagasiside ankeedi esimene osa uuris ekspertide taustinformatsiooni ning sellele järgnes küsimustik, millega paluti anda hinnang igale katsetatud töölehele. Töölehte puudutav osa küsimustikust koosnes 21 küsimusest ning tabelist, kuhu oli võimalik vabas vormis kirjutada, mida võiks töölehe juures muuta. Küsimustiku eesmärgiks oli teada saada, kuidas hindavad eksperdid koostatud töölehtede vastavust seatud kriteeriumitele ning see sisaldas nii hinnangu andmist Likert'i 4- ja 5-pallisel skaalal, kinniseid ja ka vabavastuseid.

Õpilaste tagasiside ankeet. Töölehtedele paluti anda oma hinnang ka õpilastel, kellele pärast töölehe katsetamist jagati tagasiside ankeedid (vt Lisa 3). Küsimustikuga sooviti teada, kuidas hindavad õpilased koostatud töölehtede kasulikkust, arusaadavust ja huvitavust. Õpilaste tagasiside ankeedi koostamisel oli eeskujuks Kerstin Kirmjõe magistritöö küsimustik (Kirmjõe, 2012). Tagasiside ankeet koosnes taustaandmetest (õpilase klass, vanus) ning 13 töölehega seotud küsimusest. Küsimused 1-7 puudutasid töölehel kasutatud laulu ning selle sobivust antud grammatikateema õppimiseks. Küsimused 8 – 13 uurisid õpilaste hinnanguid

töölehel olevate ülesannete kohta. Küsimustik koosnes loetelust, vabavastustest ning hinnangutest Likert'i 4- ja 5-pallisel skaalal.

Protseduur

Uurimustöös osalema nõustunud õpetajatele edastati kõigepealt töölehti puudutav informatsioon (vt Lisa 1 sissejuhatus), et õppematerjali põhimõtteid eelnevalt tutvustada: milliseid autentseid laule töölehel kasutatakse ning kuidas toimub grammatikastruktuuri käsitlemine erinevates tunnetappides. Töölehtede komplekti toimetas töö autor ekspertideni isiklikult. Ekspertidel paluti katsetada vähemalt ühte töölehte, mida tuli tunni toimumise järgselt hinnata nii õpetajal kui ka õpilastel autori poolt koostatud küsimustike abil. Ekspertid katsetasid ning hindasid töölehti ajavahemikus veebruar – aprill 2013. Töölehte „What did you do last summer?“ katsetas E4, lisaks andsid hinnangud E1, E2 ja E3. Töölehte „Big, bigger, the biggest“ katsetas ja hindas E3, millele lisaks andis hinnangu E1. Töölehte „Have you done it?“ katsetasid ja hindasid kõik uurimuses osalenud eksperdid. Töölehte „What will happen in the future?“ jõudis katsetada ja hinnata E1, lisaks hindas antud õppematerjali E3.

Uurimustöö eesmärgiks oli katsetada vähemalt ühel korral kõiki töölehti, kuid ekspertide ajapuudusel jäi katsetamata tööleht „When we were having a good day“, mida aga hindas E3. Õpetajate ning õpilaste hinnangud katsetatud töölehtedele saadi tagasi kõikidelt ekspertidelt. Õpilaste hinnangutest tuli aga uurimusest välja jätta 13 tagasiside ankeeti, mis polnud korrektselt täidetud. Uurimuse raames koostatud õppematerjali soovisid kõik eksperdid edasiseks kasutamiseks endale jätta.

Analüüsimetodid

Õpetajatelt saadud hinnangute analüüsimiseks kasutati andmetöötlusprogrammi Microsoft Excel 2007 ning õpilaste tagasiside ankeetide andmeid töödeldi andmetöötlusprogrammiga IBM SPSS Statistics 21. Õpilaste hinnangute analüüsimiseks arvutati välja aritmeetilised keskmised, standardhälbed, moodid ning leiti miinimum- ja maksimumskoorid. Laulusõnade esinemissageduse analüüsimiseks kasutati programmi VocabProfile (uuendatud 2006. aastal).

Tulemused

Ekspertanalüüsi tulemused

Ekspertanalüüsiga sooviti teada saada, kuidas hindavad õpetajad koostatud töölehtede vastavust seatud kriteeriumitele ning mil määral oleks tarvis töölehti parandada ja täiendada. Täpsemad ekspertide hinnangud töölehtedele on välja toodud järgnevalt.

Tööleht „*What did you do last summer?*“. Antud töölehte katsetas E4 ning oma hinnangu andsid kõik eksperdid, mis olid valdavalt positiivsed. Negatiivsetest aspektidest võib välja tuua selle, et E1 pidas töölehel olevat laulu sihtrühmale sisuliselt pigem mitte eakohaseks ning keeleliselt raskeks. Täpsemad ekspertide hinnangud töölehele on kajastatud Tabelis 3.

Tabel 3. *Ekspertide hinnangud töölehele „What did you do last summer?“*

Kriteerium	E1	E2	E3	E4
Grammatikateema sobilikkus	Sobib	Sobib väga hästi	Sobib väga hästi	Sobib väga hästi
Laulu sisuline eakohasus	Pigem mitte eakohane	Eakohane	Väga eakohane	Eakohane
Laulu keeleline jõukohasus	Keeruline	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Laulu sobivus antud grammatikateema käsitlemiseks	Sobib	Sobib	Sobib	Sobib väga hästi
Ülesannete eakohasus	Eakohased	Eakohased	Väga eakohased	Väga eakohased
Ülesannete keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Ülesannete järjestuse loogilisus	Loogiline	Loogiline	Väga loogiline	Loogiline
Töölehe keeleline jõukohasus	Lihigne	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Töölehe keeleline korrektsus	Väga korrektne	Väga korrektne	Väga korrektne	Väga korrektne
Juhiste arusaadavus	Väga arusaadavad	Arusaadavad	Väga arusaadavad	Väga arusaadavad
Kujunduse sobilikkus	Väga hästi sobilik	Sobilik	Väga hästi sobilik	Väga hästi sobilik
Eesmärkide saavutamise töölehe abil	Võimalik	Võimalik	Võimalik	Väga hästi võimalik
Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused	Abistavad	Abistavad	Abistavad	Väga hästi abistavad
Vastuste lehe korrektsus	Korrektne	Korrektne	Korrektne	Väga korrektne
Õpilastele meeldis/meeldiks töölehega tegelemine	Meeldiks	Väga meeldiks	Väga meeldiks	Väga meeldis
Soov töölehte edaspidi kasutada	Jah	Jah	Jah	Jah

Kommentaaridest selgus, et E1 kasutaks antud töölehte kinnistamiseks ning E3 harjutamiseks. E2 ja E4 arvates sobib tööleht mõlemal otstarbel. E1-le meeldisid töölehe lustakad harjutused, E2-le hea lauluvalik, töölehe läbimõeldus ning mitmekesisus. E3-le meeldis 4. ülesande juures olev meeldetuletus, kuidas inglise keeles korrektselt kirjeldada

pildil olevat. E4-le meeldis töölehe ülesannete paigutus ning loogiline ülesehitus. Samuti olid tema meelest väga head illustratsioonid, valitud laul ning viimane ülesanne, mis andis õpilastele võimaluse ise mõelda, joonistada ja ka juurde rääkida. Töölehe miinusena tõi E1 välja selle, et valitud laul oli 5. klassile pisut mitte eakohane. E1 ja E2 kirjutasid ka seda, et töölehe tegemiseks läheks vaja kahte 45-minutilist õppetundi.

Tööleht „Big, bigger, the biggest“. Antud töölehte katsetas E3, lisaks andis hinnangu E1. Tulemused olid enamasti positiivsed. Küll aga olid E3 meelest töölehe juhised pigem mitte arusaadavad põhjusel, et õpilased on harjunud eestikeelsete või lühikeste ingliskeelsete juhistega ning seetõttu tuli töökäske õpetajal eraldi selgitada. Täpsemad hinnangud töölehele on kajastatud Tabelis 4.

Tabel 4. *Ekspertide hinnangud töölehele „Big, bigger, the biggest“*

Kriteerium	E1	E3
Grammatikateema sobilikkus	Sobib	Sobib väga hästi
Laulu sisuline eakohasus	Väga eakohane	Eakohane
Laulu keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Laulu sobivus antud grammatikateema käsitlemiseks	Sobib	Sobib väga hästi
Ülesannete eakohasus	Eakohased	Väga eakohased
Ülesannete keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Ülesannete järjestuse loogilisus	Loogiline	Väga loogiline
Töölehe keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Töölehe keeleline korrektsus	Korrektne	Väga korrektne
Juhiste arusaadavus	Arusaadavad	Pigem mitte arusaadavad
Kujunduse sobilikkus	Sobilik	Sobilik
Eesmärkide saavutamine töölehe abil	Võimalik	Võimalik
Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused	Abistavad	Abistavad
Vastuste lehe korrektsus	Korrektne	Väga korrektne
Õpilastele meeldis/meeldiks töölehega tegelemine	Väga meeldiks	Meeldis
Soov töölehte edaspidi kasutada	Jah	Jah

Kommentaaridest selgus, et E1 kasutaks töölehte harjutamiseks ja kinnistamiseks, sest uue sõnavara maht on suur ning seega oleks lihtsam, kui grammatikaosa oleks eelnevalt õpitud. E3 kasutaks töölehte tutvustamiseks või kinnistamiseks, sest harjutamiseks läheks vaja rohkem ülesandeid. E1 meelest oli aga töölehel lõbus laul ning toredad tegevused. Ka E3-le meeldis valitud laul ning selle seostamine teiste ülesannetega. Samuti olid lapsed tahtnud antud laulu iga tunni alguses uuesti kuulata. Töölehe miinusena leidis E3, et kirjutamislüngad

olid töölehel väikesed ning töökäsud õpilaste jaoks liiga pikad. Mõlemad eksperdid tõid välja, et töölehe täitmiseks kulub kaks 45-minutilist õppetundi.

Tööleht „*Have you done it?*“. Antud töölehte katsetasid ja hindasid kõik eksperdid ning saadud hinnangud olid valdavalt positiivsed. Ainsa negatiivsema hinnangu andis E2, kes hindas töölehel oleva laulu sisu sihtrühmale pigem mitte eakohaseks. Täpsemad hinnangud töölehele on kajastatud Tabelis 5.

Tabel 5. *Ekspertide hinnangud töölehele „Have you done it?“*

Kriteerium	E1	E2	E3	E4
Grammatikateema sobilikkus	Sobib	Sobib väga hästi	Sobib väga hästi	Sobib väga hästi
Laulu sisuline eakohasus	Eakohane	Pigem mitte eakohane	Eakohane	Eakohane
Laulu keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Laulu sobivus antud grammatikateema käsitlemiseks	Sobib	Sobib väga hästi	Sobib väga hästi	Sobib väga hästi
Ülesannete eakohasus	Eakohased	Eakohased	Eakohased	Eakohased
Ülesannete keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Ülesannete järjestuse loogilisus	Loogiline	Loogiline	Väga loogiline	Loogiline
Töölehe keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Töölehe keeleline korrektsus	Korrektne	Väga korrektne	Korrektne	Väga korrektne
Juhiste arusaadavus	Arusaadavad	Arusaadavad	Arusaadavad	Väga arusaadavad
Kujunduse sobilikkus	Sobilik	Sobilik	Sobilik	Väga hästi sobilik
Eesmärkide saavutamine töölehe abil	Võimalik	Võimalik	Võimalik	Väga hästi võimalik
Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused	Abistavad	Väga hästi abistavad	Abistavad	Abistavad
Vastuste lehe korrektsus	Korrektne	Väga korrektne	Väga korrektne	Väga korrektne
Õpilastele meeldis/meeldiks töölehega tegelemine	Meeldis	Väga meeldis	Väga meeldis	Väga meeldis
Soov töölehte edaspidi kasutada	Jah	Jah	Jah	Jah

Kommentaaridest selgus, et E1 ja E2 kasutaksid töölehte harjutamiseks ja kinnistamiseks, E3 tutvustamiseks ja kinnistamiseks ning E4 meelest sobib tööleht edukalt kõigiks kolmeks aspektiks. E1-le meeldis töölehe puhul täismineviku näidete rohkus, E2-le töölehe

vaheldusrikkus ning sisutihedus. E4-le meeldis töölehe loogilisus ja otstarbekus. Samuti oli tema meelest tööleht hästi illustreeritud ning andis õpilastele rohkesti teadmisi laulu sisu ning Iirimaa kohta. Ükski ekspert ei toonud välja aspekte, mis neile töölehe puhul ei meeldinud. Küll aga mainisid E1 ja E2, et töölehe mahukuse tõttu võiks tegevuste sooritamise planeerida kahele õppetunnile. E4 tõi välja, et 6. klassi õpilastel pole väga põhjalikke teadmisi infot Iirimaa kohta, kuid tööleht andis võimaluse õpilasi suunata antud riigi kohta infot otsima.

Tööleht „What will happen in the future?“. Antud töölehte katsetas E1, omapoolse hinnangu andis veel E3. Kõik ekspertide poolt antud hinnangud olid positiivsed. Täpsemad hinnangud töölehele on kajastatud Tabelis 6.

Tabel 6. *Ekspertide hinnangud töölehele „What will happen in the future?“*

Kriteerium	E1	E3
Grammatikateema sobilikkus	Sobib	Sobib väga hästi
Laulu sisuline eakohasus	Eakohane	Väga eakohane
Laulu keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Laulu sobivus antud grammatikateema käsitlemiseks	Sobib	Sobib väga hästi
Ülesannete eakohasus	Eakohased	Väga eakohased
Ülesannete keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Ülesannete järjestuse loogilisus	Loogiline	Väga loogiline
Töölehe keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega	Sobiva raskusastmega
Töölehe keeleline korrektsus	Korrektned	Väga korrektned
Juhiste arusaadavus	Arusaadavad	Arusaadavad
Kujunduse sobilikkus	Sobilik	Sobilik
Eesmärkide saavutamine töölehe abil	Võimalik	Väga hästi võimalik
Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused	Abistavad	Väga hästi abistavad
Vastuste lehe korrektsus	Korrektned	Korrektned
Õpilastele meeldis/meeldiks töölehega tegelemine	Meeldis	Väga meeldiks
Soov töölehte edaspidi kasutada	Jah	Jah

Kommentaaridest selgus, et mõlemad eksperdid kasutaksid töölehte edaspidi nii grammatikateema tutvustamiseks, harjutamiseks kui ka kinnistamiseks. E1-le meeldisid töölehe puhul toredad ja fantaasiarikkad ülesanded, E3-le laul ning sellele järgnenud ülesanded, millega oli võimalik saada lisateavet artisti ja lootuse sümbolite kohta. Miinusena tõi E1 välja selle, et töölehe ülesannetega oleks võinud harjutada ka küsimust ning eitust. Ta lüüdis, et töölehe täitmiseks kuluks õpilastel kaks õppetundi.

Tööleht „*When we were having a good day*“. Antud töölehte katsetada ei jõutud ning järgnev ülevaade põhineb vaid E3 hinnangule, mis oli positiivne. Täpsemad andmed on esitatud Tabelis 7.

Tabel 7. *Ekspert 3 hinnangud töölehele „When we were having a good day“*

Kriteerium	E3
Grammatikateema sobilikkus	Sobib
Laulu sisuline eakohasus	Eakohane
Laulu keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega
Laulu sobivus grammatikateema käsitlemiseks	Sobib väga hästi
Ülesannete eakohasus	Väga eakohased
Ülesannete keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega
Ülesannete järjestuse loogilisus	Väga loogiline
Töölehe keeleline jõukohasus	Sobiva raskusastmega
Töölehe keeleline korrektsus	Korrektne
Juhiste arusaadavus	Väga arusaadavad
Kujunduse sobilikkus	Sobilik
Eesmärkide saavutamine töölehe abil	Väga hästi võimalik
Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused	Abistavad
Vastuste lehe korrektsus	Korrektne
Õpilastele meeldiks töölehega tegelemine	Meeldiks
Soov töölehte edaspidi kasutada	Jah

Kommentaaris lisas E3, et ta kasutaks antud töölehte nii grammatikateema tutvustamiseks, harjutamiseks ja ka kinnistamiseks. Ekspertile meeldis, et tööleht annab lisateadmisi, lisasõnavara ning toob välja lihtmineviku ja kestva mineviku erinevuse, samuti elavdab valitud laul õpilasi. Ekspert ei toonud välja töölehe puhul midagi negatiivset.

Ülaltoodud tulemuste põhjal võib kokkuvõtlikult öelda, et kõik töölehtedele valitud grammatikateemad sobisid kokku õpikuga „I Love English 4“. Ekspertide arvates sobisid laulud töölehtedel olevate grammatikateemade käsitlemiseks ning laulude sisu ja keeletaset peeti valdavalt sihtrühmale eakohaseks. Valitud ülesanded olid ekspertide arvates oma tüübilt sihtrühmale eakohased ning keeleliselt jõukohased. Ülesannete juhiseid hinnati sihtrühmale valdavalt arusaadavaks ning keelelist jõukohasust sobilikuks. Ülesannete järjestust peeti loogiliseks kõigi töölehtede puhul. Samuti hinnati kõik töölehed keeleliselt korrektseks ning kujundus sihtrühmale sobilikuks.

Kõik eksperdid leidsid, et töölehtedele abil on võimalik saavutada seatud eesmärged, õpetaja tegevuste kirjeldused olid abistavad ning vastuste lehed korrektsed. Ekspertide meelest nende õpilastele meeldis või meeldiks antud töölehtedega tegeleda ning kõik õpetajad kasutaksid õppevahendit inglise keele tundides ka edaspidi. Kogu koostatud õppematerjali puhul tõi E3

positiivsena välja aspekti, et töölehed polnud mõeldud ainult keskmistele, vaid ka tublimatele õpilastele.

Ekspertide soovitud töölehtede muutmiseks

Käesoleva uurimustöö üheks eesmärgiks oli vastata uurimisküsimusele, mil määral oleks tarvis töölehti parandada ja täiendada, tuginedes õpetajate ning õpilaste hinnangutele. Selgus, et kõigis töölehtedes soovitati teha mõningaid muudatusi. Täpsemad ekspertide soovitud muudatuste tegemiseks on välja toodud alljärgnevalt töölehtede kaupa.

Tööleht „What did you do last summer“. Kuulamiseelne diskussioon oleks võinud E2 arvates sisaldada näiteid ka eestikeelsest muusikalist „Grease“, kuna paljud õpilased teadsid just Eesti versiooni. Autor nendib, et õpetaja leht vastavaid diskussiooniküsimusi tegelikult ka sisaldas. E1 arvates oli sihtrühmale liiga keeruline kuulamiseelne sõnavaraülesanne ning laul, mille temaatika oli liiga täiskasvanulik. Teiste ekspertide arvates oli laul sisuliselt eakohane ning keeleliselt sobiva tasemega, mistõttu ei leia töö autor laulu ümbervahetamiseks vajadust.

Kuulamisjärgse ülesande A-osa võiks E1 arvates olla pikem. Neljas tegevus oli E1 meelest seotuna seitsmenda ülesandega hea, kuid üksikult jäi lühikeseks. Autor nendib, et neljas tegevus oligi mõeldud kokku seitsmenda ülesandega ning seetõttu muudatusi vajalikuks ei pea. Seitsmes tegevus, joonistamisülesanne, võiks E1 arvates jääda kodutööks ning E2 jätkaks antud ülesande töölehel üldse ära, kuna õpilased polnud sellest eriti vaimustuses. Samas oli E4 arvamusel, et pildiülesanne oli just oluline, kuna andis õpilastele võimaluse ise mõelda, joonistada ja juurde rääkida. E3 tõi välja, et antud ülesandes võiks olla lisaks joonistamisele käsk oma pilti kirjeldada. Autori arvates on õpilastele suuliseks esinemiseks võimaluse andmine asjakohane ning viis antud muudatuse ülesandesse sisse.

Tööleht „Big, bigger, the biggest“. Töölehe kuulamiseelses diskussioonis oleks võinud E1 arvates olla veel paar sissejuhatavat küsimust. E3 pakkus, et hääle kõrguse asemel võiksid õpilased hoopis proovida, kes suudab ühte nooti kõige kauem hoida, kuna tunnis ei juletud kõrgelt häälitseada. Antud soovitus on asjakohased, seetõttu viidi muudatused ülesandesse sisse. Neljanda tegevuse A-osa puhul leidis E3, et ülesandes olev tabel võiks olla ühel lehel. Antud soovitus viidi töölehte sisse. E1 kommenteeris, et sama ülesande B-osa oli ajamahukas, kuid sel põhjusel ülesannet siiski muutama ei hakatud.

Viies tegevus oleks võinud E1 meelest sisaldada ka omadussõnade kesk- ja ülivõrrete moodustamist, et ülesanne liiga lihtne poleks. Töö autori meelest pole tegevuse muutmine vajalik, kuna antud ülesanne oli seotud kahe järgneva harjutusega, mille eesmärgiks oli järkjärguline üleminek varasemate teadmiste baasilt uute teadmiseni. E3 tõi välja, et viiendas

ja kuuendas tegevuses olid lüngad kirjutamiseks väikesed, mida töö autor ka pikemaks tegi. Kuues tegevus oleks E1 meelest võinud olla pikem ning E3 mainis, et ülesandesse oli sisse toodud kuulsusi, keda õpilased eriti ei tunne. Antud ülesanne muudeti pikemaks ning õpilastega arvestades eemaldati tegevusest piltidelt kuulsuste äratundmine.

Seitsmenda tegevuse töökäsus oleks E3 meelest võinud selguse mõttes olla arv *five* kirjutatud numbriga „5“ ning E1 kommenteeris, et antud ülesannet ei jõutud ka teise ainetunni lõpuks tehtud. Seetõttu muudeti seitsmes tegevus lühemaks ning vastav arv kirjutati numbriga. E3 tõi välja, et ülesanded 4B ja 7 sisaldasid liiga pikki töökäske, millega õpilased harjunud pole – seetõttu muudeti antud juhised sihtrühmale lihtsamaks.

Tööleht „Have you done it?“. Kuulamiseelse diskussiooni kohta nentis E1, et õpilaste seas, kes polnud bändist U2 kuulnud, jäi tegevus pinnapealseks. Töö autor leiab, et enne laulu kuulamist tasuks siiski esitaja üle arutleda, et õpilasi paremini lauluga kurssi viia. Õpetaja võib omal soovil laulu tausta üle arutleda ka põhjalikumalt, sõltuvalt õpilaste varasematest teadmistest. Kuulamiseelses sõnavaraülesandes oleks E3 arvates võinud väljendeid joone abil omavahel kokku vedada, et õpilastel poleks ümberkirjutamist. Töö autor leiab, et sõnade läbikirjutamine aitaks õpilastel väljendeid paremini meelde jätta. Kuulamisjärgse ülesande C-osa oleks võinud E1 meelest olla pikem, milleks aga töö autor vajadust ei näinud.

Kuuendas tegevuses valmistas E1-le probleeme Iirimaa lipp, mis kaotas paljundusega värvi ning õpilased arvasid huupi. Seetõttu lisati töölehtede komplekti väljaprinditud Iirimaa lipp, mida tunnis näidata. E1 ja E3 soovitasid sama ülesande B- ja C-osad kokku liita. E3 lisas, et ülesande B-osas polnud õpilastel midagi muud teha kui vaadata, millele E4 pakkus välja, et õpilased võiksid vaadatavat reisiplaani samaaegselt ka suuliselt kirjeldada. E4 leidis, et sama harjutuse C-osas võiks olla õpilastel ruumi moodustavate lausete läbikirjutamiseks, et kinnistuksid sõnad *already*, *still* ja *yet*. Autor muutis ekspertide soovitude põhjal antud ülesande ümber.

Kaheksas tegevus oleks võinud E1 meelest jääda aja kokkuhoiu mõttes kodutööks. E3 pakkus, et õpilastel, kellel joonistada ei meeldi, võiks olla võimalus antud teemal kirjutada. E4 soovitas jätta töölehele joonistamiseks ruumi või siis asendada see lisainformatsiooniga härjapõlvase kohta, keda ristsõnaülesandes mainiti, kuid kellest õpilased paraku kuulnud polnud. Ekspertide nõuandeid kuulda võttes lisati töölehele informatsiooni härjapõlvasest ning viimases ülesandes anti valikuvõimalus pakutud teemal joonistada või kirjutada.

Tööleht „What will happen in the future?“. Kuulamisjärgse ülesande A- ja B-osad soovitas E1 kokku liita, kuid autor leiab, et selguse mõttes võiksid ülesandeosad eraldi jääda. Nii on

paremini aru saada, et A-osa on mõeldud ühisaruteluks ning B-osa paaristööks. E1 arvates oleks võinud viiendas ülesandes harjutada ka küsimuse ja eituse moodustamist lihttulevikus. Antud muudatus viidi ülesandesse sisse. Kuues tegevus oli E1 meelest aeganõudev. Samas E3 arvas, et tegevus oli väga tore ning pakkus välja, et õpilased võiksid tulevikuennustused kirjutada eraldi paberitele, et valmiks ühine 9. klassi lõpus avamiseks mõeldud ajakapsel. Autor muutis ka seitsmendas tegevuses olevad lüngad pikemaks, mis E3 meelest kirjutamiseks liiga väikesed olid.

Tööleht „When we were having a good day“. Kuulamisjärgse ülesande grammatikaosasse soovitas E3 kestva mineviku harjutamiseks panna verbide tabelisse ka tegusõnu, mis lõppevad y-ga või kus tuleb lisada topeltkonsonant. Paraku põhineb antud ülesanne töölehel oleval laulul, mille laulusõnades sarnased tegusõnad kestva mineviku ajavormis puudusid. Neljanda tegevuse juures leidis ekspert, et õpilastele on infinitiivi tunnus *to* tundmatu, kuna sellega on kokku puutunud vähe. Töö autor nõustub, et õpiku „I Love English 4“ õpilased pole veel infinitiivi tunnusega tuttavad, mis võib töölehel segadust tekitada ning seetõttu kohandati ümber nii antud ülesanne kui ka teised töölehed.

Õpilaste hinnangud töölehtedele

Õpilaste tagasiside ankeetidega sooviti teada, kuidas hindavad õpilased koostatud töölehtede kasulikkust, arusaadavust ja huvitavust. Tulemused on kajastatud tabelites, milles esitatud väiteid on hinnatud erinevatel skaaladel. Väiteid 1 – 5 hinnati 4-pallisel Likert'i skaalal, kus „1“ tähistas madalaimat ning „4“ kõrgeimat hinnangut; väiteid 6 – 8 hinnati 5-pallisel skaalal, kus „3“ oli positiivseim hinnang. Näiteks töölehe pikkust hinnati järgmiselt: 1 – liiga lühike; 2 – lühike; 3 – sobiva pikkusega; 4 – pikk; 5 – liiga pikk. Õpilastelt saadud hinnangud on välja toodud töölehtede kaupa alljärgnevalt.

Tööleht „What did you do last summer?“. Antud töölehte hindas 15 õpilast ning tulemused olid enamasti positiivsed. 14 õpilase meelest oli töölehel olev laul huvitav/väga huvitav ning aitas grammatikastruktuuri selgeks saada hästi. 12 õpilase meelest töölehel olevad ülesanded aitasid grammatikastruktuuri selgeks saada hästi/väga hästi ning töölehega tegelemine meeldis/väga meeldis 13 õpilasele. Töölehte ning laulu hinnati pikaks ühel korral, samuti peeti ühel korral lihtsaks ja väga lihtsaks laulu keelelist raskust. Kõik õpilased soovisid sarnast töölehte täita ka mõne muu grammatikastruktuuri puhul. Täpsemaid tulemusi töölehe kohta kajastab Tabel 8.

Tabel 8. *Õpilaste hinnangud töölehele „What did you do last summer?“*

Kriteerium	Keskmine	Standardhälve	Mood	Min	Max
------------	----------	---------------	------	-----	-----

<i>Hinnatud 4-pallisel skaalal</i>					
Laulu huvitavus	3,1	0,46	3	2	4
Laul aitab grammatikastruktuuri selgeks saada	2,9	0,26	3	2	3
Ülesanded aitavad grammatikastruktuuri selgeks saada	3	0,65	3	2	4
Töölehega tegelemise meeldivus	2,9	0,46	3	2	4
Soov töölehte edaspidi täita	3,2	0,41	3	3	4
<i>Hinnatud 5-pallisel skaalal</i>					
Töölehe pikkus	2,9	0,26	3	2	3
Laulu pikkus	3,1	0,26	3	3	4
Laulu keeleline raskusaste	2,8	0,56	3	1	3

Õpilastele meeldis töölehe tegevustest kõige rohkem laulu kuulates lünkade täitmine (valiti 12 korda) ning suhtlusülesannetega tegelemine pärast laulu kuulamist (valiti 10 korda). Kõige vähem meeldis õpilastele lauluga seotud sõnavaraülesannetega tegelemine (valiti 7 korda).

Tööleht „Big, bigger, the biggest“. Antud töölehte katsetas seitse õpilast, kelle hinnangud olid pigem positiivsed. Negatiivsema hinnangu andis üks õpilane, kelle meelest töölehel olnud laul pigem ei olnud huvitav ning ülesanded aitasid grammatikastruktuuri halvasti selgeks saada. Samuti ei meeldinud talle üldse töölehega tegelemine ning ta ei sooviks sarnast töölehte edaspidi täita. Töölehe pikkust hindas sobivaks neli õpilast, samas kolme õpilase jaoks oli tööleht pikk või liiga pikk. Laulu keelelist raskusastet peeti pigem lihtsaks või väga lihtsaks, ainult ühe õpilase arvates oli laul keeleliselt sobiva raskusastmega. Laul oli sobiva pikkusega kõigi õpilaste meelest. Täpsemaid tulemusi töölehe kohta kajastab Tabel 9.

Tabel 9. *Õpilaste hinnangud töölehele „Big, bigger, the biggest“*

Kriteerium	Keskmine	Standardhälve	Mood	Min	Max
<i>Hinnatud 4-pallisel skaalal</i>					
Laulu huvitavus	3,1	0,69	3	2	4
Laul aitab grammatikastruktuuri selgeks saada	3,1	0,69	3	2	4
Ülesanded aitavad grammatikastruktuuri selgeks saada	3,1	0,69	3	2	4
Töölehega tegelemise meeldivus	2,7	0,95	3	1	4
Soov töölehte edaspidi täita	2,7	0,95	3	1	4
<i>Hinnatud 5-pallisel skaalal</i>					
Töölehe pikkus	3,6	0,79	3	3	5
Laulu pikkus	3,0	0,00	3	3	3
Laulu keeleline raskusaste	2,1	1,1	2	1	4

Kõige enam meeldis tegevustest laulu kuulates lünkade täitmine, mille valisid kõik õpilased. Vähem meeldinud ülesannetest mainiti ühel korral grammatikaülesannetega, kahel korral sõnavara- ja suhtlusülesannetega tegelemist.

Tööleht „Have you done it?“. Antud töölehte katsetas 51 õpilast, kelle hinnangud olid enamasti positiivsed. Laulu pidas huvitavaks või väga huvitavaks 40 õpilast, ning 41 õpilase meelest aitas laul grammatikastruktuuri selgeks saada hästi/väga hästi. Ülesanded aitasid hästi/väga hästi grammatikastruktuuri selgeks saada 41 õpilase arvates ning töölehega tegelemine ei meeldinud vaid kaheksale õpilasele. Töölehega pigem ei soovinud või üldse ei soovinud edaspidi tegeleda kaheksa õpilast. Paljud õpilased hindasid töölehe pikkust sobivaks, aga leidis ka neid (17 õpilast), kelle meelest oli tööleht pikk või liiga pikk. Valitud laulu hindasid viis õpilast kas lühikeseks või pikaks ning kaks õpilast liiga pikaks. Laulu keelelist raskust hinnati valdavalt kas sobivaks (22 õpilast) või lihtsaks/liiga lihtsaks (25 õpilast). Täpsemaid tulemusi töölehe kohta kajastab Tabel 10.

Tabel 10. *Õpilaste hinnangud töölehele „Have you done it?“*

Kriteerium	Keskmine	Standardhälve	Mood	Min	Max
<i>Hinnatud 4-pallisel skaalal</i>					
Laulu huvitavus	2,8	0,66	3	1	4
Laul aitas grammatikastruktuuri selgeks saada	2,8	0,69	3	1	4
Ülesanded aitavad grammatikastruktuuri selgeks saada	2,9	0,68	3	1	4
Töölehega tegelemise meeldivus	2,9	0,69	3	1	4
Soov töölehte edaspidi täita	2,9	0,65	3	1	4
<i>Hinnatud 5-pallisel skaalal</i>					
Töölehe pikkus	3,31	0,73	3	1	5
Laulu pikkus	3,1	0,59	3	2	5
Laulu keeleline raskusaste	2,5	0,81	3	1	5

Kõige enam meeldis õpilastele laulu kuulates lünkade täitmine (valiti 38 korda) ning kommentaaridesse oli enim välja toodud ristsõnade lahendamist. Kõige vähem meeldis aga kirjalike grammatikaülesannetega tegelemine pärast laulu kuulamist (valiti 23 korda).

Tööleht „What will happen in the future?“. Antud töölehte katsetas 13 õpilast, kellelt saadud tulemused olid kõigis aspektides valdavalt positiivsed. Laulu pidasid huvitavaks/väga huvitavaks 11 õpilast ning üheksa õpilase arvates aitas laul grammatikastruktuuri selgeks saada hästi. Ülesanded aitasid grammatikastruktuuri selgeks saada hästi kümne õpilase arvates. Töölehega tegelemine meeldis/väga meeldis kümnele õpilasele ning vaid kaks õpilast ei soovinud sarnast töölehte edaspidi täita. Töölehte hindasid kolm õpilast pikaks või liiga pikaks, ühe õpilase meelest oli tööleht lühike. Laulu pikkust hindasid sobivaks 12 õpilast. Laulu keelelist raskust peeti ühel korral keeruliseks, lihtsaks/liiga lihtsaks kahel korral. Täpsemaid tulemusi töölehe kohta kajastab Tabel 11.

Tabel 11. *Õpilaste hinnangud töölehele „What will happen in the future?“*

Kriteerium	Keskmine	Standardhälve	Mood	Min	Max
<i>Hinnatud 4-pallisel skaalal</i>					
Laulu huvitavus	2,9	0,49	3	2	4
Laul aitab grammatikastruktuuri selgeks saada	2,7	0,48	3	2	3
Ülesanded aitavad grammatikastruktuuri selgeks saada	2,8	0,44	3	2	3
Töölehega tegelemise meeldivus	2,9	0,64	3	2	4
Soov töölehte edaspidi täita	3,0	0,58	3	2	4
<i>Hinnatud 5-pallisel skaalal</i>					
Töölehe pikkus	3,23	0,72	3	2	5
Laulu pikkus	2,9	0,28	3	2	3
Laulu keeleline raskusaste	2,8	0,69	3	1	4

Õpilastele meeldis töölehel olevatest tegevustest kõige enam laulu kuulates lünkade täitmine (valiti 8 korda) ning kommentaarides oli lisaks mainitud laulu kuulamist ja täherägastikku. Kõige vähem meeldis kirjalike grammatikaülesannetega tegelemine pärast laulu kuulamist (valiti 5 korda).

Küsitlusest tuli välja ka see, et õpilased olid käsitletud grammatikateemadega varasemalt kokku puutunud, vaid mõnel korral ei osatud antud küsimusele kindlalt vastata. Kokkuvõtvalt saab kõigi töölehtede puhul välja tuua, et õpilaste jaoks olid laulud enamasti huvitavad ning aitasid töölehel olevat grammatikastruktuuri selgeks saada. Valitud ülesanded pigem aitasid grammatikastruktuuri selgeks saada ning töölehtede ja laulude pikkust hinnati enamasti sobilikuks. Laulude keelelist raskust hinnati enamasti sobivaks, ainult töölehe „Big, bigger, the biggest?“ puhul leiti, et valitud laul oli keeleliselt pigem lihtne. Töölehtedega tegelemine õpilastele enamasti meeldis ning sarnast töölehte mõne muu grammatikastruktuuri puhul sooviti täita ka edaspidi.

Arutelu

Käesoleva uurimustöö eesmärgiks oli koostada autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika õpetamiseks 6. (või 5.) klassis õpiku „I Love English 4“ (Jõul & Kurm, 2009) juurde. Õppematerjali katsetasid neli Pärnu linna inglise keele õpetajat ning nende õpilased, kellelt saadud tagasiside töölehtede kohta oli enamasti positiivne.

Töölehtede vastavus seatud kriteeriumitele eksperthinnangute põhjal. Ekspertide arvates sobisid valitud grammatikateemad kokku õpikuga „I Love English 4“. Kasutatud laulud sobisid grammatikateemade õpetamiseks, samuti peeti laulude sisu ja keeletaset enamasti sihtrühmale sobivaks. Kinnitust leidis Metini ja Saricobani (2000) arvamus, et laule on

võimalik rakendada igas grammatika õpetamise faasis, kuna ka ekspertide meelest sobisid töölehed nii grammatikateemade tutvustamiseks, harjutamiseks kui kinnistamiseks.

Töölehtede ülesandeid peeti sihtrühmale jõu- ja eakohaseks ning kujundust sobilikuks. Samuti hindasid eksperdid töölehti enamasti keeleliselt korrektseks. Töölehti hinnati kasulikeks ning õpilastele meeldivaks, millega täideti Tomlinsoni (2010) seatud nõue, et õppekirjandus peaks olema huvitav ning asjakohane. Ekspert hinnangust ei selgunud, et õpetajatel oleks esinenud autentsete laulude kasutamisega probleeme, mille võimalikkusest hoiatas Murphey (2008): muusikaga kõrvalklasside segamist, vajaliku tehnika puudumist laulude kuulamiseks või õpilaste madalat huvi laulu vastu. Kärtner (2000) avaldas kartust, et mitte kõik õpetajad pole laulude otstarbekuses veendunud, kuid antud uurimuses osalenud ekspertide tagasiside oli just positiivne. Samuti kasutaksid kõik eksperdid antud töölehti ka edaspidi. Seega võib väita, et ekspert hinnangute põhjal vastas autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt seatud kriteeriumitele ning tegemist on sobiliku õppevahendiga õpiku „I Love English 4“ juurde.

Õpilaste hinnangud töölehtede kasulikkuse, arusaadavuse ja huvitavuse kohta.

Objektiivsema hinnangu saamiseks andsid töölehtedele katsetuse järgselt tagasisidet ka õpilased. Õpilaste arvates olid laulud enamasti huvitavad ning aitasid selgeks saada töölehtedel olevaid grammatikastruktuure. Laule ning ülesandeid peeti enamasti sobivaks, ainult ühe töölehe puhul leiti, et valitud laul oli keeleliselt pigem lihtne. Kuulamise ajal lünkade täitmise ülesanne osutus edukaks, kuna õpilastele oli see üks meeldivamaid tegevusi ning järelkult on põhjendatud, miks just antud rakendusviis on laulude kasutamisel üks levinumaid. Õppematerjal peaks olema õpilastele huvitav, et suurendada motivatsiooni õppimise vastu (Mikk, 1995; Tomlinson, 1998; 2010). Õpilastele enamasti õppevahendiga tegelemine meeldis ning sarnast töölehte sooviti täita mõne muu grammatikastruktuuri puhul ka edaspidi. Seega võib väita, et töölehtede komplekt vastas ka õpilaste hinnanguid puudutavatele kriteeriumitele.

Soovitused töölehtede parandamiseks ja täiendamiseks. Kõige enam soovitasid eksperdid sisulisi muudatusi: ülesannete pikemaks muutmist või alternatiivseid võimalusi tegevuste läbiviimiseks. Kuna õpilaste õppimisstrateegiad on väga erinevad (Bolitho & Jolly, 2011; Harmer, 2007; Tomlinson, 1998), siis anti näiteks esialgselt joonistusülesandes lisavõimalus samal teemal kirjutada, juhul kui joonistamine õpilasele ei meeldi. Vormilistest muudatustest oli kõige levinumaks soovitus jätta õpilastele kirjutamiseks rohkem ruumi. Antud soovitus viidi kõigisse töölehtedesse sisse, kuna ka paljud autorid on arvamusel, et tekst ei tohiks olla liiga kokku surutud (Brewster et al., 2003; Gower et al., 1995; Tomlinson, 1998). Keelelistest

muudatustest soovitati enim juhendite lihtsamaks muutmist, mis viidi samuti töölehtedesse sisse, kuna ülesannete instruksioonid peavad olema õpilaste jaoks selged ning üheselt mõistetavad (Brewster et al., 2003; Mikk 1995, 2000). Kõiki ekspertide muudatusi aga töölehtedesse sisse ei viidud, juhul kui autor leidis, et väljapakutud soovitused polnud asjakohased. Samuti jättis otsustusõiguse autor endale olukordades, kus ekspertide vahel lahkarvamused tekkisid.

Uurimuse tugevuseks oli enamike töölehtede katsetamine ning mõlemapoolse – nii õpetajate kui õpilaste – tagasiside saamine. Tartu Ülikooli sotsiaal- ja haridusteaduskonnas välja töötatud õppematerjalidele on siiani hinnangu andnud kas ainult eksperdid (nt Kõiv, 2011; Muri, 2012) või ainult õpilased (nt Kirmjõe, 2012; Kangur, 2012). Uurimuse piiranguks oli aga töölehtede ebavõrdne katsetamiste arv. Üks tööleht jäi ajapuudusel katsetamata, samas ühelt eksperdilt saadud hinnangu põhjal oli võimalik tulemusi siiski analüüsida. Õppevahendi katsetamist oleks võinud koordineerida efektiivsemalt, et iga tööleht oleks saanud võrdsel määral katsetamisjärgset tagasisidet.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et autentseid laule saab edukalt keeletunnis rakendada, kui olla sobivate laulude valikul hoolikas. Koostatud töölehtede komplekti võib pidada kasulikuks, kuna aeganõudev laulude ning nendega sobivate ülesannete valimine grammatikastruktuuride õppimiseks on õpetajate eest juba ära tehtud. Käesolevast uurimusest selgus, et nii õpetajatele kui õpilastele laulude kasutamine keeletunnis enamasti meeldib ning sarnaseid töölehti soovitakse kasutada veel – seega on põhjust grammatikaõppe huvitavamaks muutmiseks koostada autentsetel lauludel põhinevaid õppematerjale ka tulevikus.

Tänuõnad

Täna kõiki Pärnu linna koolide õpetajaid ja õpilasi, kes olid lahkesti nõus hindama, katsetama ning jagama põhjalikku tagasisidet uurimustöö raames koostatud töölehtedele. Samuti soovin tänada lähedasi isikuid, kelle soovitusi arvesse võttes sai töölehtede komplekti täiendatud. Eriliselt soovin tänada oma ema, kes oli suureks toeks lõputöö valmimisel.

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen koostanud ise käesoleva lõputöö ning toonud korrektselt välja teiste autorite ja toetajate panuse. Töö on koostatud lähtudes Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

Allkiri

Kuupäev

Kasutatud kirjandus

- Antonaros, S. (2003). *Teaching Young Learners: Action Songs, Chants & Games: Teachers' Resource Book*. Newbury: Express Publishing.
- Ashe, P. (2010). *Teaching Materials: Teaching With the Help of Songs. Methodology*. Macmillan Publishers Ltd. Külastatud aadressil <http://www.onestopenglish.com/support/methodology/methodology-articles/pdf-content/teaching-materials-teaching-with-the-help-of-songs-article/550124.article>.
- Barteneva, J. (2003). *Music and Songs in Teaching English for Teenagers*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikooli Narva Kolledž.
- Bolitho, R., & Jolly, D. (2011). A Framework For Materials Writing. B. Tomlinson (Ed.), *Materials Development in Language Teaching* (pp 107-134). Cambridge: Cambridge University Press.
- Brewster, J., Ellis, G., & Girard, D. (2003). *The Primary English Teacher's Guide*. New edition. Harlow: Penguin English.
- Cobb, T. (1994-2006). *VocabProfile*. Külastatud aadressil <http://conc.lex tutor.ca/vp/>.
- Gower, R., Phillips, D. & Walters, S. (1995). *Teaching Practice Handbook*. New edition. Oxford: Macmillan Education.
- Hancock, M. (1998). *Singing Grammar. Teaching Grammar through Songs*. Cambridge: Cambridge University Press. Külastatud aadressil <http://www.scribd.com/doc/34645751/Cambridge-University-Press-Singing-Grammar>.
- Harmer, J. (1993a). *Teaching and Learning Grammar*. New York: Longman Publishing.
- Harmer, J. (1993b). *The Practice of English Language Teaching*. New edition. London: Longman Group UK Limited.
- Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. 4th edition. Harlow: Pearson Education Limited.
- Jõul, M., & Kurm, Ü. (2009). *I Love English 3: Student's Book*. Tartu: Studium.
- Jõul, M., & Kurm, Ü. (2009). *I Love English 4: Student's Book*. Tartu: Studium.
- Kangur, C. (2012). *WebQuest „Eksootilised loomad“: lisamaterjal VI klassi inglise keele ainetunniks*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Kirmjõe, K. (2012). *Rahvajuttudel põhinev õppematerjal inglise keelt kõnelevate riikide kultuurielementide õpetamiseks II kooliastme inglise keele tunnis*. Publitseerimata magisträtöö. Tartu Ülikool.

- Kõiv, H. (2011). *Vanasõnade kasutamine inglise keele kui võõrkeele osaoskuste õpetamisel ja väärtustest kõnelemisel II kooliastmes*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Kärtner, P. (2000). *Kuulamisoskuse arendamine. Keeleõpetaja metoodikavihik*. Tallinn: TEA.
- Lindstromberg, S. (2007). *Language Activities for Teenagers*. 4th printing. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lohu, E. (1999). *Using Music in English Lessons*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Õpetajate Seminar.
- Metin, E., & Saricoban, A. (2000). Songs, Verse and Games for Teaching Grammar. *The Internet TESL Journal*, 6(10). Külastatud aadressil <http://iteslj.org/Techniques/Saricoban-Songs.html>.
- Mikk, J. (1995). Mida hinnata õppekirjanduses. *Haridus*, 2, 27-33.
- Mikk, J. (2000). Õppekirjanduse ekspertiisi süsteem. *Haridus*, 3, 23-25.
- Millington, N. T. (2011). Using Songs Effectively to Teach English to Young Learners. *Language Education in Asia*, 2(1), 134-141. Külastatud aadressil <http://dx.doi.org/10.5746/LEiA/11/V2/I1/A11/Millington>.
- Muri, L. (2012). *Lasteriimide (nursery rhymes) kasutamine inglise keele kui võõrkeele õpetamisel, briti kultuurist ja ajaloo teadmiste andmisel ning väärtustest kõnelemisel II kooliastmes*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Murphey, T. (2008). *Music & Song*. 20th printing. Oxford: Oxford University Press.
- Plauska, S. (2011). *The Use of Song Lyrics in the Teaching of Present Simple, Present Continuous and Past Simple Tenses With Year 7, 8, 9 Students*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikooli Narva Kolledž.
- Pudova, T. (1999). *Different Ways of Teaching with Songs*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikooli Narva Kolledž.
- Purcell, J. M. (1992). Using songs to enrich the secondary class. *Hispania*, 75(1), 192-196. Külastatud aadressil <http://dx.doi.org/10.2307/344779>.
- Põhikooli riiklik õppekava*. (2011). *Riigi Teataja*. Külastatud aadressil https://www.riigiteataja.ee/aktulisa/1200/9201/1009/VV1_lisa2.pdf.
- Rimmeld, K. (2012). *21. sajandi Briti lastekirjanduse kasutamine III kooliastme inglise keele tunnis lugemisoskuse ja kirjutamisoskuse arendamiseks*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Saareleht, R. (2012). *Lasteluule kasutusvõimalusi inglise keele kui võõrkeele õpetamisel II kooliastmes*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.

- Saarsoo, K., & Sõrmus, E. (2008). *Kuidas õpetada erialakeelt. Metoodika käsiraamat*.
Külastatud aadressil http://www.e-uni.ee/kutsekeel/eestikeel/11_grammatika_petamisest.html.
- Scrivener, J. (1994). *Learning Teaching: a Guidebook for English Language Teachers*.
Oxford: Heinemann.
- Scrivener, J. (2011). *Learning Teaching: the Essential Guide to English Language Teaching*.
3rd edition. Oxford: Macmillan.
- Skopinskaya, L. (1996). *A Handbook of English Language Teaching*. Tallinn: Koolibri.
- Thornbury, S. (2001). *How to Teach Grammar*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Ur, P. (2007). *Teaching Listening Comprehension*. 26th printing. Cambridge: Cambridge
University Press.
- Tomlinson, B. (Ed.). (1998). *Materials Development in Language Teaching*. Cambridge:
Cambridge University Press.
- Tomlinson, B. (2010). Principles of Effective Materials Development. In N. Harwood (Ed.),
English Language Teaching Materials: Theory and Practice (pp 81-108). Cambridge:
Cambridge University Press.
- Tomlinson, B. (2012). Materials Development for Language Learning and Teaching.
Language Teaching, 45(2), 143-179. Cambridge: Cambridge University Press.
Külastatud aadressil
<http://www.cambridge.org/servlet/file/store7/item6925339/version1/Materials%20development%20for%20language%20learning.pdf>.

LISA 1

Lenne Tammiste

Autentsetel lauludel põhinev töölehtede
komplekt grammatika õpetamiseks õpikule „I
Love English 4“

Teema I. Lihtminevik: „What did you do last summer?“

Teema II. Omadussõnade võrdlusastmed: „Big, bigger, the biggest“

Teema III. Täisminevik: „Have you done it?“

Teema IV. Lihttulevik: „What will happen in the future?“

Teema V. Kestev minevik: „When we were having a good day“

Tartu 2013

Topic I

What did you do last summer?

1. PRE-LISTENING TASK

A. Discussion.

Do you know the famous musical "Grease"?

Do you know the song "Summer Nights" from it?

B. Before listening to the song, try to match the words with the right meanings.

Dough	→	sa ei pea uhkustama (slängis)
Have a blast		raha (slängis)
Make out		armastusevannet andma
Get a cramp		krampi saama
Show off		kiitlema, poosetama
You don't gotta brag		kaisilla all
Make a love vow		suudlema
Under the dock		lõbusalt aega veetma

2. LISTENING TASK

Listen to the song "Summer Nights" and fill in the blanks.

Summer loving _____ (have) me a blast
 Summer loving _____ (happen) so fast

I _____ (meet) a girl crazy for me
 _____ (meet) a boy cute as can be

**Summer days drifting away,
 to oh, oh, the summer nights!**

She _____ (swim) by me,
 she _____ (get) a cramp
 He _____ (run) by me,
 _____ (get) my suit damp
 I _____ (save) her life,

She nearly _____ (drown)
 He _____ (show) off, splashing around

**Summer sun, something's begun,
 but, oh, oh, the summer nights!**

_____ (take) her bowling in the Arcade
 We _____ (go) strolling,
 _____ (drink) lemonade

We _____ (make) out under the dock
 We _____ (stay) up 'till ten o'clock

**Summer fling don't mean a thing,
 but, oh, oh, the summer nights!**

Tell me more, tell me more,
 _____ (do) you get very far?
 Tell me more, tell me more,
 like, does he have a car?

Tell me more, tell me more,
 _____ (be) it love at first sight?
 Tell me more, tell me more,
 _____ (do) she put up a fight?

Tell me more, tell me more,
 but you don't gotta brag
 Tell me more, tell me more,
 'cause he sounds like a drag!

5. LEISURE ACTIVITIES

A. What else can you do in summer? Put the letters in the right order and find out.

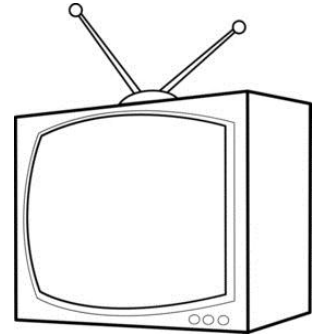
IRDE A CYBILEC

.....

OG GAISLIN

.....

CHATW LETESIVION

.....

LYAP EHT TARIUG

.....

OG MAPCNIG

.....

OD TROPS

.....

B. Did you do these activities last summer? Answer the questions. If your answer is negative, try to say something else what you did last summer. For example: *Did you ride a bicycle last summer? – No, I didn't. I played volleyball.*

1. Did you ride a bicycle last summer?

.....

2. Did you go sailing last summer?

.....

3. Did you watch television last summer?

.....

4. Did you play the guitar last summer?

.....

5. Did you go camping last summer?

.....

6. Did you do sport last summer?

.....

6. FIND SOMEONE WHO

Go around the class and ask what your classmates did last summer. Try to find at least one classmate for each activity.

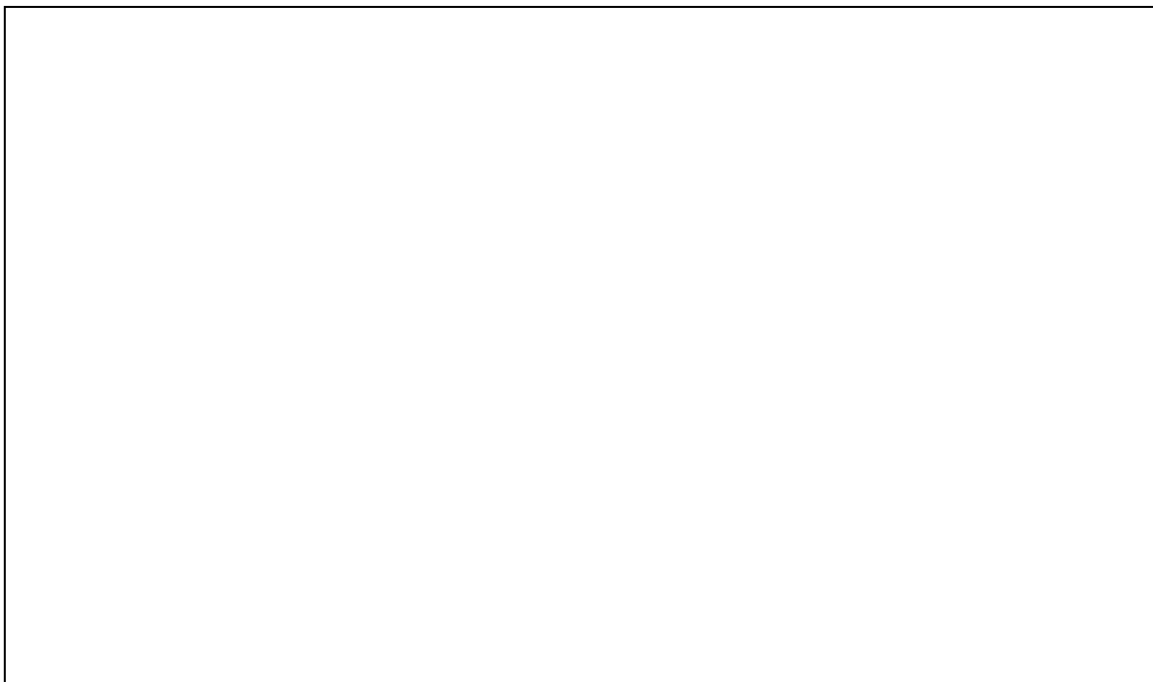
After you have found the names, write down the full sentences. For example: *Lisa went camping last summer.*

ACTIVITY	NAME	FULL SENTENCE
Go camping	.....	.....
Play the guitar	.....	.....
Drink lemonade	.....	.....
Have a blast	.....	.....
Do sport	.....	.....
Go sailing	.....	.....
Watch television	.....	.....
Ride a bicycle	.....	.....
Swim	.....	.....
Meet a boy/girl	.....	.....

7. SIGHTSEEING

Look at the third picture from exercise number 4. These people went sightseeing and took some photos last summer. Try to imagine what they might have photographed and draw a photo of that.

Introduce it to your classmates!

This is a photo of .....

Õpetaja leht

Tunni teema: **What did you do last summer?**

Lahendamiseks kuluv aeg: 90 minutit

Vanuserühm: 6. (või 5.) klass

Eesmärgid:

- Õpilane tutvub lihtmineviku näidetega kuulamisharjutuses.
- Õpilane tutvub kuulamisharjutuses esineva sõnavaraga.
- Õpilane tutvub vaba aja veetmisega seotud sõnavaraga.
- Õpilane harjutab lihtmineviku reeglipäraste ja ebareeglipäraste vormide kasutamist jaatavas, eitavas ja küsivas lauses.
- Õpilane harjutab kuulamisharjutuses esinenud ja vaba aja veetmisega seotud sõnavara kasutamist.
- Õpilane kinnistab tunnis kasutatud sõnavara ja grammatikastruktuuri suheldes klassikaaslastega ning tehes neile lühikese ettekande.

Tegevus 1.

- A. Õpetaja küsib õpilastelt muusikali „Grease“ kohta. Võimalikud küsimused:
Do you know the famous musical “Grease“?
Do you know any songs from the musical? Do you know the song “Summer nights“?
Have you seen the musical? Have you seen the Estonian version of “Grease“? Which Estonian actors played in “Grease“? Did you like it?
- B. Õpilased püüavad ära arvata laulusõnades esinevate raskemate väljendite tähendused eesti keeles. Juhul kui õpetaja leiab veel mõningaid keerulisi sõnu, siis seletab ka need õpilastele eelnevalt lahti.

Tegevus 2. Õpetaja laseb õpilastele Grease’i muusikalist tuntud laulu „Summer Nights“ ning õpilased täidavad lüngad. Pärast esimest laulu esitust aitab õpetaja vajadusel õpilasi lünkade täitmisel ning seejärel kuulatakse laulu uuesti.

Laulu link Youtube’is: <http://www.youtube.com/watch?v=c7j378Ywo0I>.

Tegevus 3.

- A. Õpilased uurivad oma paarilisega laulusõnu lähemalt ning püüavad ära arvata, kas laulu kohta käivad väited vastavad tõe või mitte. Pärast kontrollitakse vastuseid koos õpetajaga.
- B. Õpetaja juhib enne ülesannet tähelepanu kasutatavale ajavormile ning õpetaja ja õpilaste koostöös jõutakse selgusele, kuidas lihtminevikku moodustatakse ning millal seda kasutatakse. Õpilased kirjutavad laulusõnades esinevad tegusõnad lihtminevikku. Töö käigus õpetaja abistab õpilasi ning pärast tabeli täitmist kontrollitakse koos vastused üle.

Tegevus 4. Õpilased tutvuvad piltidega ning ütlevad paarilisele, mida keegi eelmisel suvel tegi. Õpetaja ülesandeks on õpilaste verbide kasutust jälgida ning vajadusel kirjutada välja ebareeglipärase verbide (*swim, take ja go*) vormid lihtminevikus.

Tegevus 5. Enne ülesandega alustamist jõutakse õpetaja ja õpilaste koostöös selgusele, kuidas küsimusi lihtminevikus moodustatakse. Seejärel töötavad õpilased iseseisvalt ning täidavad ülesanded A) ja B). Vajadusel pakub õpetaja omapoolset abi.

Tegevus 6. Õpilased võtavad töölehed kätte ning lähevad teistelt klassikaaslastelt küsima, millega keegi eelmisel suvel tegeles. Õpetaja jälgib küsimuste ja vastuste grammatilist korrektsust ning vajadusel tuletab uuesti lihtmineviku kasutamise põhimõtted õpilastele meelde. Samal ajal, kui õpilased omavahel vestlevad, võib õpetaja panna taustaks mängima uuesti laulu „Summer Nights“.

Tegevus 7. Lõpetuseks palub õpetaja õpilastel joonistada foto sellest, mida võisid 4. ülesandes pildil nr. 3 olevad inimesed pildistada. Seejärel tutvustatakse oma fotot klassikaaslastele. Juhul, kui õpilased ei jõua tegevusega tunnis valmis, jääb antud ülesanne kodutööks.

VASTUSED

Tegevus 1.

B. dough – raha (slängis); to have a blast – lõbusalt aega veetma; to make out – suudlema; to get a cramp – krampi saama; to show off – kiitlema, poosetama; you don't gotta brag – sa ei pea uhkustama (slängis); to make a love vow – armastusvannet andma; under the dock – kaisilla all

Summer loving **had** me a blast
Summer loving **happened** so fast
I **met** a girl crazy for me
Met a boy cute as can be
Summer days drifting away,
to oh, oh, the summer nights!
Tell me more, tell me more,
did you get very far?
Tell me more, tell me more,
like, does he have a car?

She **swam** by me, she **got** a cramp
ran by me, got my suit damp
I **saved** her life, she nearly **drowned**
He **showed** off, splashing around
Summer sun, something's begun,
but, oh, oh, the summer nights!
Tell me more, tell me more,
was it love at first sight?
Tell me more, tell me more,
did she put up a fight?

but, oh, oh, the summer nights!
Tell me more, tell me more,
but you don't gotta brag
Tell me more, tell me more,
'cause he sounds like a drag!

He **got** friendly, holding my hand
She **got** friendly down in the sand
He **was** sweet just turned eighteen
Well, she **was** good, you know what I mean
Summer heat, boy and girl meet,
but, oh, oh, the summer nights!
Tell me more, tell me more,
how much dough **did** he spend?
Tell me more, tell me more,
could she get me a friend?

It **turned** colder, that's where it ends
So I **told** her we'd still be friends
Then we **made** our true love vow
Wonder what she's doing now

Took her bowling in the Arcade
We **went** strolling, **drank** lemonade
We **made** out under the dock
We **stayed** up 'till ten o'clock
Summer fling don't mean a thing,

Summer dreams ripped at the seams,
but, oh... those summer nights!
Tell me more, tell me more!

Tegevus 2.

Tegevus 3.

- A. 1) True; 2) False (The boy and the girl drank lemonade); 3) False (The boy was eighteen years old); 4) False (The boy and the girl do not spend time together anymore).
- B. had, happened, met, did, swam, got, ran, saved, drowned, showed, was, took, went, stayed, turned, made, drank

Tegevus 4. Võimalikud vastused: *The girl in the first picture played volleyball last summer. The boy in the second picture swam/went swimming last summer. The people in the third picture took photos/went sightseeing last summer.*

Tegevus 5. A) Ride a bicycle; go sailing, watch television; play the guitar; go camping, do sport.

Kasutatud materjal:

Casey, W., & Jacobs, J. (1978). Summer Nights. Muusikalist *Grease*. Külastatud aadressil <http://www.youtube.com/watch?v=c7j378Ywo0I>.
<http://www.tuneintoenglish.com/summernights.pdf>
Murphey, T. (2008). *Music & Song*. 20th printing. Oxford: Oxford University Press.

Pildid:

http://1.bp.blogspot.com/-kWX9oBHRxbc/TclCRn_n4gI/AAAAAAAAAOMQ/p5PGhClq8w4/s1600/tourists-cartoon.jpg
http://2.bp.blogspot.com/_YS1a2JHKqkY/SYFMclJMmYI/AAAAAAAAABX8/Hlh8iQ2tPcE/s400/RidingBike.gif
http://4.bp.blogspot.com/-aJAS8W6af-o/Th3rNYMpb-I/AAAAAAAAAACO/gRBC547YITU/s1600/volleyball_clipart_player_ball.gif
<http://copperpeakmusicfestival.com/img/cartoon-sleeping-camper.png>
http://images.wikia.com/horadeaventura/es/images/d/d5/Grease_logo.jpg
http://images4.wikia.nocookie.net/__cb20121101213755/clubpenguin/images/2/23/Music_No_te_Pin.PNG
http://www.4dancers.org/wp-content/uploads/2011/08/music_notes.jpg
http://www.clker.com/cliparts/a/8/7/f/11949846151836758454sailing_kids.svg
http://www.how-to-draw-cartoons-online.com/image-files/cartoon_guitar.gif
http://www.how-to-draw-cartoons-online.com/image-files/cartoon_soccer.gif
<http://www.how-to-draw-funny-cartoons.com/image-files/cartoon-swimmer-007.jpg>
http://www.pamsclipart.com/clipart_images/outline_of_a_television_set_0515-0911-0317-3308_SMU.jpg

Topic II

Big, bigger, the biggest

1. PRE-LISTENING TASK

Discussion.

Do you sometimes have fun competitions with your friends or family members?

What kind of competitions do you have?

Can you hold a long note? Try out with your partner which one of you can hold a note longer!

Can you talk fast in English? Try out with your partner which one of you can say "Peter Piper picked a peck of pickled peppers" faster!

2. LISTENING TASK

Listen to the song "Anything you can do" and fill in the blanks.

1 Anything you can do, I can do _____ (good). I can do anything _____ (good) than you. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can, yes, I can! 2 Anything you can be I can be _____ (great). Sooner or later, I'm _____ (great) than you. No, you're not. Yes, I am. No, you're not. Yes, I am. No, you're NOT! Yes, I am. Yes, I am! 3 I can shoot a partridge with a single cartridge. I can get a sparrow with a bow and arrow. I can live on bread and cheese. And only on that? Yep. So can a rat! 4 Any note you can sing I can sing _____ (high). I can sing any note _____ (high) than you. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I CAN! <i>How do you sing that high? I'm a girl!</i>	5 Anything you can say I can say _____ (soft). I can say anything _____ (soft) than you. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can. YES, I CAN! 6 I can drink my liquor _____ (fast) than a flicker. I can drink it _____ (quick) and get even _____ (sick)! I can open any safe. Without being caught? You bet. <i>That's what I thought, you crook!</i> 7 Any note you can hold I can hold _____ (long). I can hold any note _____ (long) than you. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can. Yes, I-I-I-I-I-I-I-I-I-I can! Yes, you c-a-a-a-n! <i>Where do you keep all that air?</i> 8 Anything you can say I can say _____ (fast). I can say anything _____ (fast) than you. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can. No, you can't. Yes, I can!

- 9 I can jump a hurdle.
I can wear a girdle.
I can knit a sweater.
I can fill it better!
I can do most anything!
Can you bake a pie? No.
Neither can I.

- 10 Anything you can sing I can sing
_____ (sweet).
I can sing anything _____
(sweet) than you.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't, can't, can't. Yes, I can, can,
can!

Yes, I can! No, you can't!

Glossary

- shoot a partridge with a single cartridge** = nurmkana ühe padruniga laskma
a sparrow = varblane
drink liquor quicker than a flicker = alkoholset jooki valgusesähvatuses kiiremini jooma
a crook = suli
jump a hurdle = takistushüpet hüppama
wear a girdle = korsetti kandma
fill something better = midagi paremini välja kandma

Attention!

Comparative = keskvärre
Superlative = ülivõrre

3. AFTER-LISTENING TASK

A. Put the adjectives used in the song in the comparative and superlative forms. Follow the example.

Adjective	Comparative Form	Superlative Form
<i>good</i>	<i>better</i>	<i>the best</i>
great	.....	.....
high	.....	.....
soft	.....	.....
long	.....	.....
fast	.....	.....
sweet	.....	.....
quick	.....	.....
sick	.....	.....

B. Search the following expressions from the lyrics.

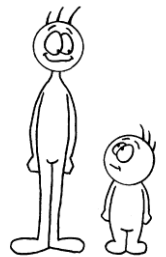
- Elama ainult leiba ja juustu süües - .....
- Varem või hiljem - .....
- Seifi avama - .....
- Sviitrit kuduma - .....
- Pirukat küpsetama - .....
- Vibu ja noolega - .....
- Haigeks jääma - .....

4. CLASSROOM OLYMPICS

A. Answer these questions and write your answers in the first column of the table.

1. How old are you?	4. How tall are you?
2. How many languages can you speak?	5. What time do you get up?
3. How far is your home from school?	6. How often do you do sport?

Survey	Your Name	Name	Name	Name
Age				
Number of languages				
Distance from school				
Height				
Time you get up				
Being sporty				

B. Interview three other students. Fill in the table and then compare the findings.

Example: *Mary is sportier than Tom, but I am the sportiest in my group.*

5. LONG ADJECTIVES

Read the sentences and fill in the gaps with a suitable adjective.

Adjectives: *difficult, modern, dangerous, useful, expensive, intelligent, comfortable*

- 100 euros for a pair of sunglasses?! I am sorry, but I don't want to buy these. They are too .....
- You can never know what will happen to you in the dark. Please avoid walking alone at night because it is very .....
- My neighbours built a house made only of glass! Some say it is ..... but in my opinion, it looks terrible!
- My grandfather has read hundreds of books. He is so ..... !
- Yesterday we bought a new sofa but it is too stiff. It is not ..... at all!
- When you are going on a trip, take a knife with you. It can be very .....
- I have tried to solve this puzzle the whole week but I'm afraid I cannot complete it. It's too ..... for me.

Õpetaja leht

Tunni teema: **Big, bigger, the biggest**

Lahendamiseks kuluv aeg: 90 minutit

Vanuserühm: 6. (või 5.) klass

Eesmärgid:

- Õpilane tutvub kuulamisharjutuses esineva sõnavara ja lühikeste omadussõnade kesk-ja ülivõrde moodustamise näidetega.
- Õpilane harjutab lühikeste omadussõnade kesk- ja ülivõrde moodustamist klassikaaslastega suheldes.
- Õpilane tutvub pikemate omadussõnadega seotud sõnavaraga.
- Õpilane harjutab ja kinnistab tunnis esinenud pikemate omadussõnadega seotud sõnavara ning grammatikastruktuuri kasutamist suuliselt ja kirjalikult.

Tegevus 1. Õpetaja küsib üle klassi õpilastelt küsimusi ja toimub diskussioon. Kahe viimase küsimuse puhul pöörduvad õpilased oma paarilise poole, et teha kindlaks, kumb antud tegevustes parem on.

Tegevus 2. Õpetaja laseb õpilastele Broadway muusikalist „Annie Get Your Gun“ (1946) tuntud laulu „Anything you can do“ ning õpilased täidavad lüngad. Pärast esimest laulu esitust aitab õpetaja vajadusel õpilasi lünkade täitmisel ning tutvutakse tundmatu sõnavaraga, mille jaoks on abiks järgmisel lehel asuv sõnaseletuste loend. Seejärel kuulatakse laulu uuesti. Laulu link Youtube'is: <http://www.youtube.com/watch?v=tfHBPusZg6E>.

Tegevus 3.

- A. Õpilased harjutavad kesk- ja ülivõrde moodustamist laulusõnades esinenud omadussõnadega. Töö käigus sõnastatakse koos õpetajaga lühikeste omadussõnade kesk-ja ülivõrde moodustamise reegel: millisel juhul kasutatakse sõna lõpus liidet *-er* ja millisel juhul liidet *-est*. Samuti pööratakse tähelepanu eranditele. Tabeli täitmisel küsitakse vajadusel õpetaja abi ning lõpuks kontrollitakse koos vastused üle. Seejärel palub õpetaja õpilastel ülesandes olevate sõnadega suuliselt lauseid moodustada, vajadusel abistab.
- B. Õpilased otsivad laulusõnu lugedes küsitud väljendeid. Pärast ülesande lahendamist kontrollitakse koos vastused üle.

Tegevus 4.

- A. Enne ülesande alustamist kontrollib õpetaja, kas õpilased saavad tabelis olevast sõnavarast aru. Seejärel vastavad õpilased esitatud küsimustele ning kirjutavad vastused koos enda nimega tabeli esimesse tulpa.
- B. Õpilased küsitlevad kaasõpilasi ja täidavad ülejäänud tabeli. Seejärel tutvustavad saadud tulemusi suuliselt oma paarilisele või üle klassi.

Näide:

Jane is older than Timo. Jane can speak more languages than Timo. Timo is the tallest in the group. Timo is the sportiest in the group...

Survey	Name	Name
	<i>Timo</i>	<i>Jane</i>
Age	<i>12</i>	<i>13</i>
Number of languages	<i>2 (Estonian and English)</i>	<i>3(Estonian, English, Russian)</i>
Distance from school	<i>About 5km</i>	<i>About 6km</i>
Height	<i>162cm</i>	<i>150cm</i>
Time you get up	<i>7:00</i>	<i>7:15</i>
Being sporty	<i>Twice a week</i>	<i>Once a week</i>

Tegevus 5. Enne ülesandega alustamist kontrollib õpetaja, kas õpilased saavad ülesandes esitatud omadussõnade tähendustest aru. Seejärel lahendavad õpilased ülesande, vajadusel küsivad õpetajalt abi. Pärast lünkade täitmist kontrollitakse vastused koos üle.

Tegevus 6. Kõigepealt palub õpetaja õpilastel selgitada, kuidas toimub pikemate omadussõnadega ülivõrde moodustamine (väljendiga *the most*). Seejärel täidavad õpilased pikemaid omadussõnu sisaldava lünkharjutuse. Pärast ülesande täitmist kontrollitakse vastused koos üle.

Tegevus 7. Õpetaja palub õpilastel selgitada pikemate omadussõnadega keskvõrde moodustamise põhimõtteid (*more...than*) ning vajadusel abistab. Seejärel valivad õpilased eelnevast kahest harjutusest omadussõnu, millest koostavad iseseisvalt vabal valikul kaks näitelauset pikemate omadussõnade keskvõrde ja ülivõrde moodustamisest. Juhul kui tunnis antud ülesandega lõpetada ei jõuta, jääb harjutus koduseks tööks ning vastused kontrollitakse järgmises tunnis koos õpetajaga üle.

VASTUSED

Tegevus 2.

Anything you can do, I can do **better**.
I can do anything **better** than you.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can, yes, I can!

Anything you can be I can be **greater**.
Sooner or later, I'm **greater** than you.
No, you're not. Yes, I am.
No, you're not. Yes, I am.
No, you're NOT!. Yes, I am. Yes, I am!

I can shoot a partridge with a single cartridge.
I can get a sparrow with a bow and arrow.
I can live on bread and cheese.
And only on that?
Yep.
So can a rat!

Any note you can sing I sing **higher**.
I can sing any note **higher** than you.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I CAN!
How do you sing that high?
I'm a girl!

Anything you can say I can say **softer**.
I can say anything **softer** than you.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can. YES, I CAN!

I can drink my liquor **faster** than a flicker.
I can drink it **quicker** and get even **sicker**!
I can open any safe.
Without being caught?
You bet.
That's what I thought-- you crook!

Any note you can hold I can hold **longer**.
I can hold any note **longer** than you.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
Yes, I-I-I-I-I-I can! Yes, you c-a-a-a-n!
Where do you keep all that air?

Anything you can say I can say **faster**.
I can say anything **faster** than you.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can!

I can jump a hurdle.
I can wear a girdle.
I can knit a sweater.
I can fill it **better**!
I can do most anything!
Can you bake a pie? No.
Neither can I.

Anything you can sing I can sing **sweeter**.
I can sing anything **sweeter** than you.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't. Yes, I can.
No, you can't, can't, can't. Yes, I can, can, can!
Yes, I can! No, you can't!

Tegevus 3.

A.

great	greater	the greatest
high	higher	the highest
soft	softer	the softest
long	longer	the longest
fast	faster	the fastest
sweet	sweeter	the sweetest
quick	quicker	the quickest
sick	sicker	the sickest

- B. Elama ainult leiba ja juustu süües – live only on bread and cheese
Varem või hiljem – sooner or later
Seifi avama – open a safe
Sviitrit kutuma – to knit a sweater
Pirukat küpsetama – to bake a pie
Vibu ja noolega – with a bow and arrow
Haigeks jääma – to get sick

Tegevus 5.

1. Expensive
2. Dangerous
3. Modern
4. Intelligent
5. Comfortable
6. Useful
7. Difficult

Tegevus 6.

1. American Idol is *the most popular* TV show in the world.
2. Victoria Beckham is *the most glamorous* woman in the UK.
3. Elvis Presley was once *the most good-looking* singer in the world.
4. Candle is one of *the most romantic* pieces of decoration.
5. Barack Obama is *the most powerful* man in the world.
6. Justin Bieber is *the most famous* teen singer in the world.

Kasutatud materjal

Berlin, I. (1946). Anything You Can Do. Muusikalist *Annie Get Your Gun*. Külastatud aadressil: <http://www.youtube.com/watch?v=tfHBPusZg6E>.
http://teach-this.com/Comparatives_and_Superlatives/Classroom%20Survey.pdf
Murphey, T. (2008). *Music & Song*. 20th printing. Oxford: Oxford University Press.

Pildid

http://4.bp.blogspot.com/-ohiKFKgCzqU/TVRdc4ru7gI/AAAAAAAAARc/_s6SEA00TE0/s1600/short_vs_tall.gif
<http://library.thinkquest.org/J001156/forms%20of%20writing/writing.GIF>
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f9/Obama_portrait_crop.jpg
http://www.4dancers.org/wp-content/uploads/2011/08/music_notes.jpg
<http://www.camperexpo.nl/images/note-5.jpg>
<http://www.trinitymethodist.co.uk/Graphics/Sing%20cartoon.jpg>

Topic III

Have you done it?

Bono (Paul David Hewson)

1. PRE-LISTENING TASK

A. Discussion.

Have you heard of the band called U2? Have you heard any of their songs?
 Have you heard their song "I Still Haven't Found What I'm Looking For"?
 Do you know which English-speaking country the band comes from?

B. Before listening to the song, match the words with their meanings.

1. Ronima .....
2. Roomama .....
3. Põlema nagu tuli .....
4. Tuline soov .....
5. Ühte sulama .....
6. Sidemeid lõhkuma.....

Burn like fire

Break the bonds

Scale

Burning desire

Bleed into one

Crawl

2. LISTENING TASK

Listen to the song "I Still Haven't Found What I'm Looking For" and fill in the blanks with the verbs from the table in their correct forms.

I ..... the highest mountain
 I ..... through the fields
 Only to be with you
 Only to be with you

I .....
 I .....
 I ..... these city walls
 These city walls
 Only to be with you

But I still ..... what I'm looking for
 But I still ..... what I'm looking for

I ..... honey lips
 ..... the healing in her fingertips
 It burned like fire
 This burning desire

VERBS

not find (x2)

crawl

scale

kiss

feel

climb

run (x2)

I ..... with the tongue of angels
 I ..... the hand of a devil
 It was warm in the night
 I was cold as a stone

VERBS

not find (x6)

speak

hold

But I still ..... what I'm looking for
 But I still ..... what I'm looking for

I believe in the Kingdom Come*
 Then all the colours will bleed into one
 Bleed into one
 But yes I'm still running

You broke the bonds
 And you loosed the chains*
 Carried the cross of my shame*
 Of my shame
 You know I believe it

But I still ..... what I'm looking for
 But I still ..... what I'm looking for
 But I still ..... what I'm looking for
 But I still ..... what I'm looking for

Glossary

Loose the chains – to become free

Carry the cross of one's shame – to take the responsibility of someone's shame (referring to Jesus who carried the Cross on the way to Calvary)

Believe in the Kingdom Come – to believe in a new and better world

3. AFTER-LISTENING TASK

A. Here is a list of verbs from the song. Fill in the blanks.

Base form	Past simple	Past participle
<i>climb</i>	<i>climbed</i>	<i>climbed</i>
.....	<i>ran</i>	<i>run</i>
<i>find</i>	.....	<i>found</i>
<i>crawl</i>	<i>crawled</i>	.....
<i>scale</i>	.....	<i>scaled</i>
<i>kiss</i>	<i>kissed</i>	.....
.....	<i>felt</i>	<i>felt</i>
<i>speak</i>	<i>spoke</i>	.....
.....	<i>held</i>	<i>held</i>

B. Discussion: What do you think the meaning of this song is?

C. Work in pairs. Read the lyrics and try to guess whether the statements about the song are true or false. If false, correct the statement.

- The singer has held the hand of a devil. TRUE/FALSE
- The singer has found what he is looking for. TRUE/FALSE
- The singer has run through the city. TRUE/FALSE
- The singer has climbed only the lowest mountain. TRUE/FALSE

4. HOW WELL DO YOU KNOW YOUR TEACHER?

Think about your teacher and answer to these questions. After that ask your teacher and find out whether you were right or wrong.

For example: *My English teacher has written a poem.* ~~TRUE~~ FALSE

Question: *Have you ever written a poem?*

My English teacher has been to Ireland. _____

My English teacher has seen a leprechaun. _____

My English teacher has read a book by Oscar Wilde. _____

5. MY BURNING DESIRES

What has been your burning desire? Think of something that you really want to do in your life, but you haven't been able to do yet. Copy the style of the song by writing two or three things you have done, followed by what you still want to do. Write three examples.

For example: *I have played the piano. I have written a letter. But I still haven't camped in the forest.*

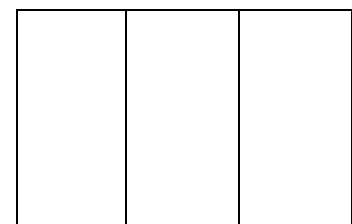
1. ....
.....
2. ....
.....
3. ....
.....

6. TRAVELLING IN IRELAND

A. The Smiths family is on holiday. In which country?

Guess the flag of the country and find out!

The Smiths family is on holiday in .....

Colour the flag!

B. This is the Smiths family's travelling plan. It's Wednesday evening. Look at the Smiths family's travelling plan and write what they have already done and what they haven't done yet.

Monday – arrive in Dublin

Tuesday – go shopping in Dublin

Wednesday – visit the lakes of Killarney

Thursday – make a trip to the Blarney Castle

Friday – see the U2 concert in Dublin

Use the words *already*, *still* and *yet*.

For example: *The Smiths family has already arrived in Dublin...*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

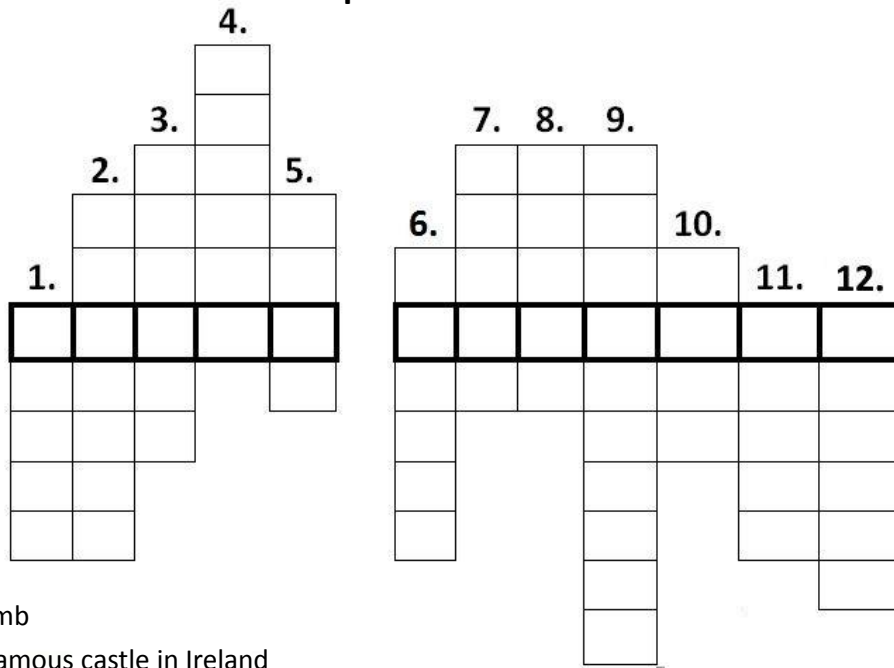
7. CROSSWORD

How much have you heard about Irish history? Complete the crossword and find out who the patron saint of Ireland is!

Did you know?

A **leprechaun** is a cunning old man from the Irish folklore. He is said to be very rich. You may find a leprechaun and his pot of gold at the end of a rainbow.

1. Climb	8. A colour from the Irish flag
2. A famous castle in Ireland	9. A little man from the Irish folklore
3. A strong wish = a bleeding ...	10. Burn like ...
4. The capital city of Ireland	11. Move close to the ground
5. Blend together = Bleed ..... one	12. The past participle of the verb <i>kiss</i> = have/has...
6. The past participle of the verb <i>speak</i> = have/ has ...	
7. Split up = ... the bonds	

8. DRAW OR WRITE

Draw or write about something that you really want to do in your life but haven't had the chance to accomplish yet. Introduce it to your classmates.

For example: *I have always wanted to swim in the Atlantic Ocean but I haven't done it yet...*

Õpetaja leht

Tunni teema: **Have you done it?**

Lahendamiseks kuluv aeg: 90 minutit

Vanuserühm: 6. (või 5.) klass

Eesmärgid:

- Õpilane tutvub täismineviku näidetega kuulamisharjutuses.
- Õpilane tutvub kuulamisharjutuses esineva sõnavaraga.
- Õpilane tutvub liri kultuuriga seotud sõnavaraga.
- Õpilane harjutab täismineviku kasutamist koos sõnadega *already*, *still* ja *yet*.
- Õpilane harjutab täismineviku kasutamist nii suulises kui ka kirjalikus kontekstis.
- Õpilane kinnistab tunnis kasutatud sõnavara ja grammatikastruktuuri lahendades ristsõna ning tehes klassikaaslastele lühikese ettekande.

Tegevus 1.

A. Õpetaja küsib üle klassi bändi U2 kohta. Võimalikud küsimused:

Have you heard of the band called U2? Do you like the band? Has the band visited Estonia? Have you heard of their songs? For example: "I Still Haven't Found What I'm Looking For", "With or Without You", "Beautiful Day". Do you know which English-speaking country the band comes from? Do you know the lead singer of the band?

B. Õpilased püüavad ära arvata laulusõnades esinevate väljendite tähendused eesti keeles.

Pärast ülesande lahendamist kontrollitakse vastused koos õpetajaga üle.

Tegevus 2. Enne laulu laskmist vaadatakse koos õpetajaga üle raskemate väljendite tähendused, milleks on samal lehel ära toodud sõnaseletuste loend. Seejärel laseb õpetaja õpilastele U2 laulu „I Still Haven't Found What I'm Looking For“ ning õpilased täidavad lüngad. Pärast esimest laulu esitust aitab õpetaja vajadusel õpilasi lünkade täitmisel ning seejärel kuulatakse laulu uuesti. Laulu link Youtube'is:

<http://www.youtube.com/watch?v=BnD6ojjA0OA>.

Tegevus 3.

A. Õpilased tutvuvad laulus esinenud tegusõnade põhivormidega. Õpetaja küsib õpilastelt, millistes situatsioonides täisminevikku kasutatakse ning millal on täismineviku puhul tegusõna ees abitegusõna *have* või *has*. Õpilased täidavad tabeli ning seejärel kontrollitakse vastused koos õpetajaga üle.

B. Õpilased arutlevad üle klassi laulu tähenduse üle. Õpetaja püüab õpilasi juhendada, küsides erinevaid küsimusi või andes mõningaid vihjeid. Võimalikud teemad diskussiooniks:

What is the mood of this song? Sad or happy?

What do you think the singer is trying to find in his life? – He is trying to find the purpose of his life. He has done many things: run through the fields, climbed the highest mountain, even held the hand of a devil but is still searching for something bigger. It may be love, an

unforgettable experience, a better job or just something very important to him/something to believe in.

Is this song religious? – Yes, because at the end of the song the singer mentions Jesus who “carried the cross of my shame“. U2 itself has said that this song is a gospel song.

- C. Õpilased uurivad oma paarilisega laulusõnu lähemalt ning püüavad ära arvata, kas laulu kohta käivad väited vastavad tõe või mitte. Pärast kontrollitakse vastused koos õpetajaga üle.

Tegevus 4. Kõigepealt selgitab õpetaja õpilaste abiga täisminevikus küsimuste moodustamise põhimõtteid. Seejärel alustavad õpilased ülesande lahendamist ning hakkavad arvama, kas antud kolm väidet vastavad nende inglise keele õpetaja puhul tõe või mitte. Seejärel küsivad õpilased õpetajalt, kas õpetaja on antud tegevusi teinud ning saavad teada, kas nende pakutud vastused olid tõesed või väärad.

Tegevus 5.

Õpilased kirjutavad kaks või kolm tegevust, mida nad on juba oma elus teinud ning lisaks sellele ühe tegevuse, mida nad veel teha pole jõudnud, kuigi tahaksid. Õpetaja abistab vajadusel õpilasi. Kokku tuleb õpilastel kirjutada kolm näidet.

Tegevus 6.

- A. Õpilased püüavad ära arvata, mis riigi lippu õpetaja näitab ning saavad seeläbi teada, millisesse riiki on perekond Smith reisile läinud. Samuti on ülesandeks töölehel olev lipp ära värvida.
- B. Õpilased tutvuvad perekond Smith'i reisiplaaniga ning kirjeldavad kirjalikult, mida antud pere on kolmapäeva õhtuks reisi jooksul jõudnud juba ära teha ning mida mitte. Õpetaja jälgib klassis toimuvat ning vajadusel abistab.

Tegevus 7. Õpilased lahendavad ristsõna. Vajadusel õpetaja abistab ning pärast ülesande täitmist kontrollitakse vastused koos üle.

Tegevus 8. Õpilased joonistavad pildi või kirjutavad ühest unistusest, mida nad pole jõudnud veel oma elus täita. Seejärel tutvustavad oma joonistust või kirjutist klassikaaslastele. Juhul kui tunnis antud ülesandega lõpetada ei jõuta, jääb harjutus koduseks tööks ning tegevusega jätkatakse järgmises tunnis.

VASTUSED

Tegevus 1.

A. *Has the band visited Estonia? – Not yet.*

U2 comes from Ireland. Its lead singer is Bono (Paul David Hewson).

B. Ronima – to scale

Roomama – to crawl

Põlema nagu tuli – to burn like fire

Tuline soov – burning desire

Ühte sulama – to bleed into one

Sidemeid lõhkuma – to break the bonds

Tegevus 2.

I **have climbed** highest mountain

I **have run** through the fields

Only to be with you

Only to be with you

I **have run**

I **have crawled**

I **have scaled** these city walls

These city walls

Only to be with you

But I still **haven't found** what I'm looking for

But I still **haven't found** what I'm looking for

I **have kissed** honey lips

Have felt the healing in her fingertips

It burned like fire

This burning desire

I **have spoken** with the tongue of angels

I **have held** the hand of a devil

It was warm in the night

I was cold as a stone

But I still **haven't found** what I'm looking for

But I still **haven't found** what I'm looking for

I believe in the Kingdom Come

Then all the colours will bleed into one

Bleed into one

But yes I'm still running

You broke the bonds

And you loosed the chains

Carried the cross of my shame

Of my shame

You know I believe it

But I still **haven't found** what I'm looking for

But I still **haven't found** what I'm looking for

But I still **haven't found** what I'm looking for

But I still **haven't found** what I'm looking for

Tegevus 3.

A.

<i>climb</i>	<i>climbed</i>	<i>climbed</i>
<i>run</i>	<i>ran</i>	<i>run</i>
<i>find</i>	<i>found</i>	<i>found</i>
<i>crawl</i>	<i>crawled</i>	<i>crawled</i>
<i>scale</i>	<i>scaled</i>	<i>scaled</i>
<i>kiss</i>	<i>kissed</i>	<i>kissed</i>
<i>feel</i>	<i>felt</i>	<i>felt</i>
<i>speak</i>	<i>spoke</i>	<i>spoken</i>
<i>hold</i>	<i>held</i>	<i>held</i>

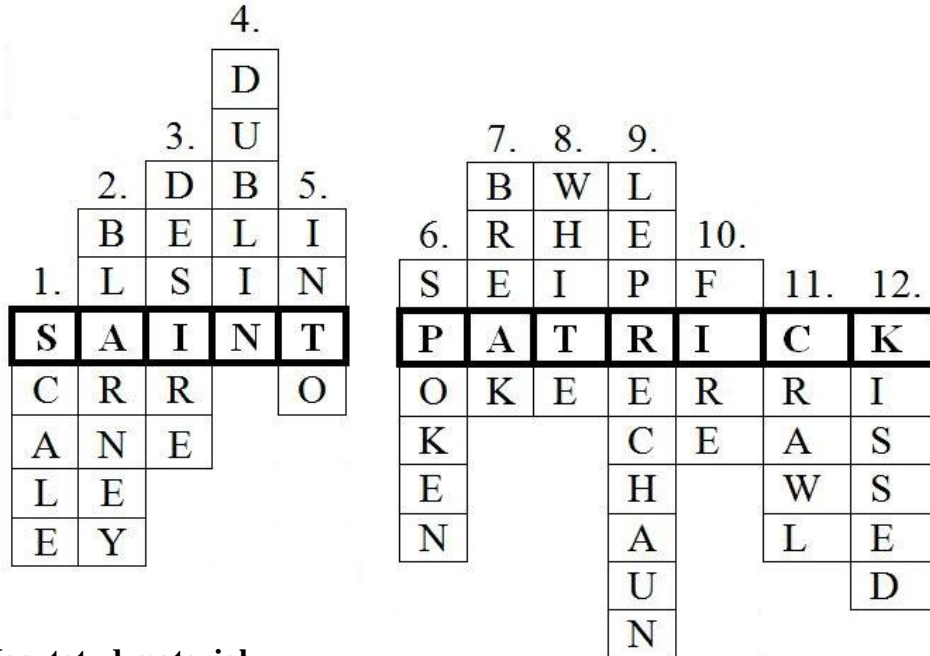
B. 1) True; 2) False (The singer hasn't found what he is looking for); 3) False (The singer has run through the fields); 4) False (The singer has climbed the highest mountain).

Tegevus 6.

A. The national flag of Ireland (The Republic of Ireland).

Tegevus 7.

The patron saint of Ireland is Saint Patrick.

Kasutatud materjal

Bono, & U2. (1987). I Still Haven't Found What I'm Looking For. Albumilt *Joshua Tree*.

Külastatud aadressil: <http://www.youtube.com/watch?v=BnD6ojjA0OA>.

<http://www.azargrammar.com/assets/intermediate/FEGSongLessons/ISStillHaventFoundWhatImLookinFor.pdf>

http://www.hellokids.com/c_15081/reading-online/holidays/st-patrick-s-day/leprechauns

<http://www.onestopenglish.com/grammar/grammar-reference/verbs-and-tenses/present-perfect-aspect-tips-and-activities/152813.article>

Murphey, T. (2008). *Music & Song*. 20th printing. Oxford: Oxford University Press.

Pildid

http://1.bp.blogspot.com/-p_dSTcAj5T4/T1aVy4XJBKI/AAAAAAAAANM/JwXUba0r9BY/s1600/irishflht.gif

http://3.bp.blogspot.com/-PQxSXiONF5w/UKuTCxHIUEI/AAAAAAAAAGXI/_cRqdBpm1Fw/s1600/Bono2.jpg

http://images4.wikia.nocookie.net/__cb20121101213755/clubpenguin/images/2/23/Music_No

te_Pin.PNG

<http://img.geocaching.com/cache/5ecae5f8-94c2-4b24-93c2-8a5028c6f99c.jpg?rnd=0.6490463>

http://rlv.zcache.com/number_one_teacher_cartoon_graphic_acrylic_cut_out-p153730112963978303bfmv3_325.jpg

http://www.4dancers.org/wp-content/uploads/2011/08/music_notes.jpg

<http://www.hiphopwatches.it/assets/80/u2.jpg>

Topic IV

What will happen in the future?

1. PRE-LISTENING TASK

A. Discussion.

Have you heard of the singer Paul McCartney?
 He was a member of a very popular rock band. Do you know which one?
 Have you heard any of their songs?
 Do you know which English-speaking country the band came from?
 Have you heard Paul McCartney's song "Hope of Deliverance"?

Paul McCartney

B. Before listening to the song, match the expressions with their meanings.

1. Hope of deliverance 2. The darkness that surrounds us 3. To go along with a plan 4. I wouldn't mind 5. My heart in your hand		a. To agree with something/ to not have a problem with something b. To have a feeling you completely trust someone c. Believing in a better future that one day we will be saved d. To cooperate e. All the dark and bad things around us

2. LISTENING TASK

Listen to the song "Hope of Deliverance" by Paul McCartney and fill in the blanks with missing words.

I will always be hoping, hoping.
 You will always be holding, holding
 My heart in your hand. I .....

I ..... someday, one day.
 You ..... always,
 Always from now until then.

When it ..... right, I don't know.
 What it ..... like, I don't know.
 We live in hope of deliverance from the darkness that surrounds us.

Hope of deliverance, hope of deliverance.
 Hope of deliverance from the darkness that surrounds us.

And I wouldn't mind knowing, knowing
That you wouldn't mind going, going along with my plan.

When it ..... right, I don't know.
What it ..... like, I don't know.
We live in hope of deliverance from the darkness that surrounds us.

Hope of deliverance, hope of deliverance.
Hope of deliverance from the darkness that surrounds us. (x3)

Hope of deliverance, hope of deliverance
Hope of deliverance, hope of deliverance. I .....!
Hope of deliverance, hope of deliverance
Hope of deliverance, hope of deliverance. I .....!

3. AFTER-LISTENING TASK

A. What do you think the meaning of this song is?

What might be the mood if this song? .....
Does the singer believe things will be better in the future or not? .....

B. Talk with your partner about your future.

1. Do you believe that in the future life will be better than at the moment?
2. What do you hope for in the near future to happen?
3. Do you have any plans for your future? Will you marry someone and have kids? What kind of job will you do? For example: *I think I will be a dentist. I will live in Tallinn.*

Did you know? *The dove and the olive branch are both recognized as symbols of hope. This comes from the story of Noah. The dove was the first bird to return to the Ark* with proof that the flood waters were gone away.*

- Noah's Ark - Noa laev

4. OTHER USES OF WILL FUTURE

Besides expressing hope, we can use *will* in other situations as well. Match the sentences with suitable situations.

Situations: *a promise; a spontaneous decision; an action in the future that cannot be changed*

Which candy would you like?
- Hmm.....! I'll have the red one,
please!

Don't worry. I will
wait for you!

I will turn 16 next
month.

.....
.....

.....
.....

.....
.....

5. WRITING EXERCISE

Mary asked a witch about her future. Put the verbs in the correct place and form, using *will* future.

Verbs: *be, travel, not live, come, not be, go, meet, marry, ask (x2), not feel, have*

1. You ..... around the world.
2. You ..... at your parents' house.
3. You ..... lots of interesting people.
4. You ..... to university.
5. A student from your university ..... : "..... you ..... my friend?"
6. You will ..... sad or lonely.
7. One boy ..... to you and ask: "..... you ..... me? "
8. Your mother ..... : "When ..... you ..... kids?"
9. There ..... anything left to wish for.

6. TIME CAPSULE

A. Work in groups of three or four to create a time capsule.

Write down four items that will go into the time capsule, the place where you will put it and the time you will open it. Then imagine what the people from the future will do with your items after your time capsule is opened, using *will* future. For example:

We will place our time capsule under the tree in front of the schoolhouse. We will open it in 2035.

<p><u>Items:</u> <i>a mobile phone</i> <i>the novel "Harry Potter and the Chamber of Secrets"</i> <i>a picture of Lady Gaga</i> <i>a map of Estonia</i></p>	<p><u>In 2035:</u> <i>The people will not use a mobile phone anymore.</i> <i>The people will not know what to do with the Harry Potter book because they will not read books anymore.</i> <i>The people will find Lady Gaga very beautiful.</i> <i>A map of Estonia will be old because Estonia will be much bigger.</i></p>
---	--

We .....

<p><u>Items:</u></p>	<p><u>In.....</u></p>
----------------------	-----------------------

B. Introduce your time capsule to your classmates.

7. REVISION

A. Fill the gaps with the information mentioned during the lesson.

1. Paul McCartney was a member of a rock band called The B _____.
2. D _____ is a bird which is known as a symbol of hope.
3. To cooperate means *to go A _____ with a plan.*
4. "I will call you!" is a situation of using *will* where someone makes a P _____.
5. If you want to marry someone you may ask: "W _____ Y _____ M _____ me?"
6. *My heart in your H _____* means that you completely trust someone.
7. A T _____ C _____ is a historic collection of goods or information, usually created in order to communicate with future people.
8. To believe, desire or trust means *to H _____.*
9. The state being dark or something bad or evil – D _____.
10. The Beatles came from the U _____ K _____.

B. Find the answers from the word puzzle.

C	U	N	I	T	E	D	K	I	N	G	D	O	M	
I	K	D	E	S	H	O	P	E	G	Y	U	K	T	D
P	K	L	Y	X	L	V	E	I	S	D	T	Y	I	A
R	B	E	A	T	L	E	S	N	N	Y	A	L	P	R
O	W	R	L	U	I	O	A	A	C	H	A	N	E	K
M	A	R	O	C	V	Y	H	I	W	O	O	L	E	N
I	S	T	N	T	I	M	E	C	A	P	S	U	L	E
S	Q	U	G	I	O	N	Y	I	T	C	O	P	U	S
E	W	I	L	L	Y	O	U	M	A	R	R	Y	I	S

Õpetaja leht

Tunni teema: **What will happen in the future?**

Lahendamiseks kuluv aeg: 90 minutit

Vanuserühm: 6. (või 5.) klass

Eesmärgid:

- Õpilane tutvub lihttuleviku näidetega kuulamisharjutuses.
- Õpilane tutvub kuulamisharjutuses esineva sõnavaraga.
- Õpilane harjutab lihttuleviku kasutamist suulises ja kirjalikus kontekstis.
- Õpilane kinnistab tunnis kasutatud sõnavara ja grammatikastruktuuri suulises ja kirjalikus kontekstis.

Tegevus 1.

A. Õpetaja küsib üle klassi Paul McCartney'ga seotud küsimusi.

Have you heard of the singer Paul McCartney?

He was a member of a very popular rock band. Do you know which one? Have you heard any of their songs? Do you know which English-speaking country the band came from?

Have you heard Paul McCartney's song "Hope of Deliverance"?

B. Õpilased püüavad ära arvata laulusõnades esinevate väljendite tähendused. Pärast ülesande lahendamist kontrollitakse vastused koos õpetajaga üle.

Tegevus 2. Õpetaja laseb õpilastele Paul McCartney laulu „Hope of Deliverance“ ning õpilased täidavad lüngad. Pärast esimest laulu esitust aitab õpetaja vajadusel õpilasi lünkade täitmisel ning seejärel kuulatakse laulu uuesti.

Laulu link Youtube'is: <http://www.youtube.com/watch?v=UcYT4oI1LIE>.

Tegevus 3.

A. Õpetaja küsib õpilastelt küsimusi, et nad saaksid paremini aru kuulnud laulu tähendusest:

What do you think the meaning of this song is?

What might be the mood if this song?

Does the singer believe things will be better in the future or not?

B. Õpetaja juhib enne suhtlusülesannet tähelepanu kasutatavale ajavormile ning õpetaja ja õpilaste koostöös jõutakse selgusele, kuidas lihttulevikku moodustatakse ning millal seda kasutatakse. Seejärel õpilased vestlevad paarilisega tulevikuteemadel. Õpetaja käib klassis ringi ning kontrollib, kas õpilased kasutavad lihttulevikku õigesti, vajadusel abistab.

Tegevus 4. Õpilased püüavad ära arvata teisi situatsioone, kus lihttulevikku kasutatakse. Vajadusel õpetaja abistab. Seejärel kontrollitakse vastused koos üle.

Tegevus 5. Õpilased täidavad lünkülesande, kasutades lihttulevikku. Vajadusel õpetaja abistab ning pärast ülesande lahendamist kontrollitakse vastused koos üle.

Tegevus 6.

- A. Õpilased jagunevad kolme või neljaliikmelistesse rühmadesse, et hakata ühiselt koostama ajakapslit. Juhindutakse töölehel esitatud näitest. Õpilased kirjutavad paberile, kuhu nad oma ajakapsli matavad ja millal see tulevikus avada. Seejärel valivad neli eset, mida nad oma ajakapslisse paneksid. Iga eseme kohta tuleks kirjutada ka, mis nendega tulevikus juhtuda võiks. Oluline on kasutada lihttuleviku ajavormi. Vajadusel õpetaja abistab õpilasi töö käigus.
- B. Õpilasrühmad esitlevad oma ajakapslit teistele klassikaaslastele.

Tegevus 7.

- A. Õpilased täidavad lünkülesande, mis põhineb tunnis käsitletud materjalil. Õpetaja abistab vajadusel ning seejärel kontrollitakse vastused koos üle.
- B. Esimeses ülesandes saadud vastused on ära peidetud täherägastikku. Õpilaste ülesanne on antud sõnad rägastikust üles leida. Seejärel kontrollitakse vastused koos õpetajaga üle. Juhul kui tunnis antud ülesandega lõpetada ei jõuta, jääb harjutus koduseks tööks ning tegevusega jätkatakse järgmises tunnis.

VASTUSED

Tegevus 1.

- A. *Paul McCartney was a member of a very popular rock band. Do you know which one? – The Beatles.
Have you heard any of their songs? For example: “Yesterday”, “Yellow submarine”.
Do you know which English-speaking country the band came from? – From the United Kingdom.*
- B. 1. Hope of deliverance – c. believing in a better future that one day we will be saved.
2. The darkness that surrounds us – e. all the dark and bad things around us.
3. To go along with a plan – d. to cooperate.
4. I wouldn't mind – a. to agree with something/ to not have a problem with something
5. My heart in your hand – b. to have a feeling you completely trust someone

Tegevus 2.

I will always be hoping, hoping.
You will always be holding, holding
My heart in your hand. I **will understand**.

I **will understand** someday, one day.
You **will understand** always,
Always from now until then.

When it **will be right**, I don't know.
What it **will be like**, I don't know.

We live in hope of deliverance from the darkness that surrounds us.

Hope of deliverance, hope of deliverance.
Hope of deliverance from the darkness that surrounds us.

And I wouldn't mind knowing, knowing
That you wouldn't mind going, going along with my plan.

When it **will be right**, I don't know.
What it **will be like**, I don't know.
We live in hope of deliverance from the darkness that surrounds us.

Hope of deliverance, hope of deliverance.
Hope of deliverance from the darkness that surrounds us. (x3)

Hope of deliverance, hope of deliverance
Hope of deliverance, hope of deliverance. I **will understand!**
Hope of deliverance, hope of deliverance
Hope of deliverance, hope of deliverance. I **will understand!**

Tegevus 3.

- A. *What do you think the meaning of this song is? - One interpretation of the meaning might be that we should not lose our hope and even if we do not live in a positive world at the moment ("all the darkness that surrounds us") we should still believe that one day everything will be right. When it happens and how it happens, we do not know but the main goal is not to lose our hope that one day we will be saved. What might be the mood if this song? - The mood is generally positive because the song is about hoping and believing in better future. Does the singer believe things will be better in the future or not? - The singer has not lost his hope yet and believes that things will be better in the future.*

Tegevus 4.

Which candy would you like? - Hmm... I'll have the red one, please! - a spontaneous decision
I will turn 16 next month. - an action in the future that cannot be changed
Don't worry. I will wait for you! - a promise

Tegevus 5.

1. You **will travel** around the world.
2. You **will not live** at your parents' house.
3. You **will meet** lots of interesting people.
4. You **will go** to university.
5. A student from your university **will ask**: "**Will you be** my friend?"
6. You will **not feel** sad or lonely.
7. One boy **will come** to you and ask: "**Will you marry** me?"
8. Your mother **will ask**: "When **will you have** kids?"
9. There **will not be** anything left to wish for.

Tegevus 7.

- A. 1. Beatles
2. dove
3. along
4. promise
5. Will you marry
6. hand
7. time capsule
8. hope
9. darkness
10. United Kingdom

B.

C	U	N	I	T	E	D	K	I	N	G	D	O	M	
I	K	D	E	S	H	O	P	E	G	Y	U	K	T	D
P	K	L	Y	X	L	V	E	I	S	D	T	Y	I	A
R	B	E	A	T	L	E	S	N	N	Y	A	L	P	R
O	W	R	L	U	I	O	A	A	C	H	A	N	E	K
M	A	R	O	C	V	Y	H	I	W	O	O	L	E	N
I	S	T	N	T	I	M	E	C	A	P	S	U	L	E
S	Q	U	G	I	O	N	Y	I	T	C	O	P	U	S
E	W	I	L	L	Y	O	U	M	A	R	R	Y	I	S

Kasutatud materjal

McCartney, P. (1992). Hope of Deliverance. Albumilt *Off The Ground*. Külastatud aadressil:
<http://www.youtube.com/watch?v=UcYT4oI1LIE>.

<http://busyteacher.org/7799-future-tense-esl-activities.html>

<http://english16.webs.com/HW%20LAE%203/HM%203%20LAE%203.pdf>

<http://pennydavies.hubpages.com/hub/Symbolism-of-Hope>

<http://teach-this.com/Future/Will%20Predicting%20the%20future.pdf>

<http://www.eslprintables.com/forum/topic.asp?id=17931>

<http://www.getenglishlessons.com/888/song-future-tense-will/>

Murphey, T. (2008). *Music & Song*. 20th printing. Oxford: Oxford University Press.

Pildid

<http://t3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQ7hQflz95FYKEYMt7ua8wU9XwrUpgtJcgQRIR50LMLjvQQEPIT>

http://images4.wikia.nocookie.net/__cb20121101213755/clubpenguin/images/2/23/Music_No te_Pin.PNG

<http://us.cdn1.123rf.com/168nwm/agrino/agrino1112/agrino111200015/11624899-the-white-pigeon-is-sitting-on-a-branch-your-wings-and-holding-the-olive-branch-in-its-beak.jpg>

<http://watermarked.cutcaster.com/cutcaster-photo-100464712-Cartoon-Fortune-Teller.jpg>

http://www.4dancers.org/wp-content/uploads/2011/08/music_notes.jpg

<http://helpyoumarry.files.wordpress.com/2012/03/proposal-cartoon-thumb-250x293-53935.jpg>

<http://seecolombia.travel/blog/wp-content/uploads/2012/03/paulmc1.jpg>

Topic V

When we were having a good day

1. PRE-LISTENING TASK

Discussion.

What kind of day would you call “a good day”?

Do you remember having a good day from your past? Describe your good day:

- What was the weather like on that day?
- What was your mood on that day?
- What kind of activities did you do on that day? Did you visit any places?

2. LISTENING TASK

Listen to the song “Stay (Wasting Time)” by Dave Matthews Band and fill in the blanks with missing words.

We _____ (walk)
Just the other day
It was so hot outside
you could fry an egg
Remember you _____ (talk)
And I watched as sweat ran down your face
I reached it up and I caught it at your chin
Licked my fingertips
We _____ just _____ (waste) time
Let the hours roll by
Doing nothing for the fun
A little taste of the good life
Whether right or wrong
Makes us want to stay, stay, stay, stay, stay for
a while.
Then later on the sun began to fade
Then the clouds rolled over our heads
And it began to rain
Oh, we _____ (dance)
mouths open
You _____ (splash) the
tongue taste and for a moment
This good time would never end.

You and me
You and me _____ just
_____ (waste) time
I _____ (kiss) you,
You _____ (kiss) me, love
From good day into the moonlight
Now a night so fine
Makes us wanna stay, stay, stay, stay, stay for
a while.
Hey love
Oh just groping you
Rolling in the mud
Stay awhile
Come on
I wanna stay, stay, stay, stay, stay for a while

Makes you wanna... stay!
Makes me wanna... stay!
Makes you wanna... stay!
Makes me wanna.. stay!

Glossary

the clouds rolled over our heads = pilved katsid meie päid
sweat = higi
roll in the mud = mudas püherdama
wanna = kõnekeeles *want to*

moonlight = kuuvalgus
grope = kobama
begin to fade = hajuma hakkama

3. AFTER-LISTENING TASK

A. Work in pairs. Read the lyrics and try to guess whether the statements about the song are true or false. If false, correct the statement.

1. It was a cold day. TRUE/FALSE
2. When it began to rain the boy and the girl were talking. TRUE/FALSE
3. The boy and the girl were having a good time. TRUE/FALSE
4. The boy fried an egg on that day. TRUE/FALSE

B. Here is a list of the verbs which appeared in the song. Put them in the past continuous tense.

walk ..... dance .....
talk ..... splash .....
waste time ..... kiss .....

C. Search the following expressions from the lyrics.

1. Muna praadima - .....
2. Lõug - .....
3. Sõrmeotsi lakkuma - .....
4. Laskma tundidel mööduda - .....
5. Pritsima, plärtsatama - .....
6. Aega surnuks lööma - .....
7. Kas õige või vale - .....

4. AT THE ZOO

Jane and Tom had a nice day last week. They visited a zoo. Look at the pictures and find out what was happening during their tour at the zoo.

Talk with your partner. Start with: *When Jane and Tom were at the zoo...*

For example: *When Jane and Tom were at the zoo the polar bear was eating an ice cream.*

1. eat an ice cream

2. roar

3. dance

4. run

5. hiss

5. PAST SIMPLE AND PAST SIMPLE CONTINUOUS

A. Read the situations and decide what the difference between them is.

1.

- A) A giraffe **was eating** when Jane entered the zoo.
 B) A giraffe **ate** when Jane entered the zoo.

Difference:

.....
 .....
 .....

2.

- A) Tom **was leaving** when the zoo was closed.
 B) Tom **left** when the zoo was closed.

Difference:

.....
 .....
 .....

3.

- A) A baby **was crying** when the monkey screamed.
 B) A baby **cried** when the monkey screamed.

Difference:

.....
 .....
 .....

B. Work in pairs. Mime the situations in front of the class.

6. WHEN I SAW YOU THE OTHER DAY...

Decide with your partner who is student A or B and then look at your list of funny actions. You have to come up with reasons why you were doing these actions. Then ask your partner's reasons.

Start with: **When I saw you the other day, you were...**   *Why were you doing it?*

For example:

Student A: *When I saw you the other day, you were singing alone.*

Why were you doing it?

Student B: *I was singing alone because I was practicing for a singing competition.*

STUDENT A:

*wear only pink clothes
 climb a tree
 play with a monkey
 splash with water
 jump up and down*

STUDENT B:

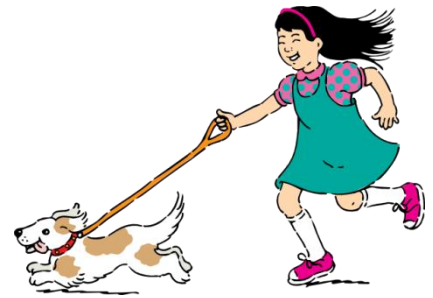
*sing alone
 bite a pencil
 roar like a lion
 roll in the mud
 sleep under the bed*

7. REVISION

Underline the correct word.

1. When we arrived at the zoo the lion **was hissing/roaring**.
2. My grandfather always said: "Let the hours **roll/go** by."
3. My girlfriend **was reading/read** while I **was frying/fried** eggs.
4. It was so fun yesterday! We **were splashing/were smashing** with water in our garden!
5. Tom **was picking/was licking** his fingertips after the dinner was over.
6. When I called you yesterday, your mother said that you **walked/were walking** a dog.
7. The boy was so happy that he jumped **back and forth/up and down**.
8. A giraffe has a long **neck/chin**.
9. I will always remember how we **were climbing/climbed** a tree when the rain started.
10. Yesterday at 12 o'clock in the afternoon I **was visiting/visited** a museum.

8. DESCRIBING A GOOD DAY

Imagine a good day from your past. Do you remember the date and what you were doing then? Draw a picture of it and then introduce it to your classmates.

For example: *This is a picture of my family visiting Stockholm in 2005. We were sitting in the cafe and watching the tourists on the street. The sun was shining and we were all drinking tea.*

Date: _____

Place: _____

Õpetaja leht

Tunni teema: **When we were having a good day**

Lahendamiseks kuluv aeg: 90 minutit

Vanuserühm: 6. (või 5.) klass

Eesmärgid:

- Õpilane tutvub kestva mineviku näidetega kuulamisharjutuses.
- Õpilane tutvub kuulamisharjutuses esineva sõnavaraga.
- Õpilane tutvub loomade ja loomaaias käimisega seotud sõnavaraga.
- Õpilane harjutab kestva mineviku kasutamist suulises ja kirjalikus kontekstis.
- Õpilane õpib eristama lihtmineviku ja kestva mineviku kasutamist.
- Õpilane kinnistab tunnis kasutatud sõnavara ja grammatikastruktuuri suulises ja kirjalikus kontekstis ning tehes klassikaaslastele lühikese ettekande.

Tegevus 1. Õpetaja küsib üle klassi, milline on õpilaste meelest üks hea päev ning palub õpilastel meenutada enda elust ühte päeva, mis on neile eriliselt meelde jäänud.

Tegevus 2. Õpetaja laseb õpilastele ansambli Dave Matthews Band laulu „Stay (Waste of Time)“ ning õpilased täidavad lüngad. Pärast esimest laulu esitust aitab õpetaja vajadusel õpilasi lünkade täitmisel ning tutvutakse tundmatu sõnavaraga, mille jaoks on abiks lehel asuv sõnaseletuste loend. Seejärel kuulatakse laulu uuesti.

Laulu link Youtube'is: <http://www.youtube.com/watch?v=v4UeiRi7skc>.

Tegevus 3.

- A. Õpilased uurivad oma paarilisega laulusõnu lähemalt ning püüavad ära arvata, kas laulu kohta käivad väited vastavad tõele või mitte. Pärast kontrollitakse vastuseid koos õpetajaga.
- B. Õpetaja juhib enne ülesannet tähelepanu kasutatavale ajavormile ning õpetaja ja õpilaste koostöös jõutakse selgusele, kuidas kestvat minevikku moodustatakse ning millal seda kasutatakse. Õpilased kirjutavad laulusõnades esinevad tegusõnad kestvasse minevikku. Töö käigus õpetaja abistab õpilasi ning pärast tabeli täitmist kontrollitakse koos vastused üle.
- C. Õpilased otsivad laulusõnu lugedes küsitud väljendeid. Pärast ülesande lahendamist kontrollitakse koos vastused üle.

Tegevus 4. Õpilased tutvuvad piltidega ning ütlevad paarilisele, mida erinevad loomad tegid hetkel, kui Jane ja Tom loomaaias olid. Õpetaja ülesandeks on õpilaste verbide kasutust jälgida ning vajadusel abistada. Pärast ülesande lahendamist kontrollitakse koos vastused üle.

Tegevus 5.

- A. Õpetaja ja õpilaste koostöös jõutakse selgusele, mis erinevusi ilmneb lihtmineviku ja kestva mineviku kasutamisel. Näiteks lause „*A giraffe was eating when Jane entered the zoo*“ tähendab, et kaelkirjak söi juba enne Jane'i loomaaeda jõudmist. Samas lause

„*A giraffe ate when Jane entered the zoo*“ tähistab üksteisele vahetult järgnenud tegevusi – kaelkirjak hakkas sööma alles siis, kui Jane loomaaeda jõudis.

- B. Õpetaja valib kolm õpilastepaari, kes esitaksid klassi ees ülesandes esinenud situatsioone. Situatsioone läbi mängides jäävad lihtmineviku ja kestva mineviku kasutamise erinevused selgemini meelde.

Tegevus 6. Ülesanne toimub paaristööna. Õpilased jagavad omavahel ära A ja B õpilase rollid ning seejärel tutvuvad enda nimekirjadega, mis sisaldavad erinevaid tegevusi. Õpilase A ülesandeks on mõelda välja põhjused, miks ta antud tegevustega tegeles, samamoodi käitub õpilane B enda tegevustega. Seejärel alustavad paarilised üksteise küsitlemist: „*When I saw you the other day you were... Why were you doing that?*“ Küsimisel ja vastamisel on põhiline kestva mineviku kasutamine. Oluline on küsitlemisel kasutada väljendit „*When I saw you the other day...*“, et kestva mineviku kasutamine tunduks loomulikum. Õpetaja ülesandeks on jälgida ajavormi korrektset kasutamist ning vajadusel abistada.

Tegevus 7. Õpilased lahendavad ülesande, joonides alla õige vastuse. Pärast ülesande lahendamist kontrollitakse koos vastused koos üle. Lausete puhul, kus tuli valida õige ajavorm, palub õpetaja õpilastel oma vastust põhjendada.

Tegevus 8. Õpilase ülesandeks on meenutada oma minevikust ühte head päeva ning kujutada sellest hetkest foto. Seejärel tutvustatakse oma joonistust klassikaaslastele, kasutades võimalikult palju kestvat minevikku. Juhul kui tunnis antud ülesandega lõpetada ei jõuta, jääb harjutus koduseks tööks ning tegevusega jätkatakse järgmises tunnis.

Tegevus 5. 1. A) When Jane entered the zoo a giraffe was already eating. B) A giraffe started to eat after Jane entered the zoo. 2. A) Tom was leaving at the same time when the zoo was closed. B) Tom left the zoo after the zoo was closed. 3. A) When the monkey screamed the baby was already crying. B) The baby started crying after the monkey screamed.

Tegevus 7.

1. When we arrived at the zoo the lion was hissing/**roaring**.
2. My grandfather always said: "Let the hours **roll**/go by."
3. My girlfriend **was reading**/read while I **was frying**/fried eggs.
4. It was so fun yesterday! We **were splashing**/were smashing with water in our garden!
5. Tom was picking/**was licking** his fingertips after the dinner was over.
6. When I called you yesterday, your mother said that you walked/**were walking** a dog.
7. The boy was so happy that he jumped back and forth/**up and down**.
8. A giraffe has a long **neck**/chin.
9. I will always remember how we **were climbing**/climbed a tree when the rain started.
10. Yesterday at 12 o'clock in the afternoon I **was visiting**/visited a museum.

Kasutatud materjal

Dave Matthews Band. (1998). Stay (Wasting Time). Albumilt *Before These Crowded Streets*.
Külastatud aadressil: <http://www.youtube.com/watch?v=v4UeiRi7skc>.
<http://edition.tefl.net/ideas/grammar/past-continuous-activities/>
<http://eslteachingideas.blogspot.com/2009/12/past-continuous-activity.html>
Murphey, T. (2008). *Music & Song*. 20th printing. Oxford: Oxford University Press.

Pildid

<http://2.bp.blogspot.com/-Yy1dgyh2dmY/TXhDvmjps9I/AAAAAAAAAmxg/WJ9X3Ij0PvA/s1600/Baby-Crying.jpg>
http://4.bp.blogspot.com/_dRKWt6c484M/S7IRSxCc9_I/AAAAAAAAAD8/IE5GGz6OW7k/s1600/walking+in+park+cartoon.png
http://4.bp.blogspot.com/_z8XQt6nk214/Se6JlphRpiI/AAAAAAAAAAzQ/5FmO0fhJOwU/s400/Lion+Roar+~+STILL+PIX.gif
<http://dejavoo.files.wordpress.com/2011/08/monkey-dance.jpg>
<http://heightslibrary.org/wordpress/explorastory/wp-content/uploads/2012/06/snake-cartoon.jpg>
<http://media.heliohosted.com/plugins/Clipart/ClipartStock1/boy%20climbing%20tree.png>
<http://us.123rf.com/400wm/400/400/refluo/refluo1206/refluo120600006/14209329-cartoon-white-bear-eats-ice-cream.jpg>
http://www.4dancers.org/wp-content/uploads/2011/08/music_notes.jpg
http://www.cgvector.com/wp-content/uploads/2011/01/Vector_Animal_00069-300x300.jpg
<http://www.stjosephchurch.com/school/wp-content/uploads/cartoon-sun-hi.png>

LISA 2 Tagasiside ankeet õpetajatele

Lugupeetud õpetaja!

Olen Tartu Ülikooli sotsiaal- ja haridusteaduskonna haridusteaduse (humanitaarained) eriala 3. kursuse üliõpilane Lenne Tammiste. Kirjutan bakalaureusetööd, mille eesmärgiks on koostada töölehtede komplekt teemal: „Autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika õpetamiseks õpiku „I Love English 4“ juurde“.

Pöördun Teie poole palvega tutvuda ja katsetada antud õppematerjali ning vastata alloleva ankeedi küsimustele, andes sellega minu õppematerjalile eksperthinnangu. Tulemusi kasutan oma bakalaureusetöös ainult üldistatud kujul ning need on anonüümsed.

Lisainformatsiooni saamiseks palun kontakteeruda:

Telefon: 56694344

E-mail: lenne.tammiste@gmail.com

Ette tänades

Lenne Tammiste

1. Mis on Teie praegune amet?

.....
.....

2. Kui pikk on Teie tööstaaž inglise keele õpetajana?

- 1-5 aastat
- 6-10 aastat
- 11-15 aastat
- 16-20 aastat
- 21-25 aastat
- Üle 25 aasta

3. Milline on Teie haridus? (haridustase; hariduskäik)

.....
.....

4. Kas olete varem inglise keelt kui võõrkeelt õpetades kasutanud autentseid laule?

- Jah
- Ei

Sissejuhatus

Töölehtede ja õpetaja abimaterjali koostamisel lähtuti põhimõttest, et grammatika õpetamine toimub läbi induktiivse lähenemise. See tähendab, et õpilastele luuakse kõigepealt laulu abil kontekst, kuid otseselt grammatikastruktuuri veel ei tutvustata. Alles seejärel jõuavad õpilased konteksti põhjal ja õpetaja abiga struktuuri vormi ja tähenduseni. Sellele järgneb grammatikastruktuuri kasutamine nii kontrollitud kui vabamates suulistes ja kirjalikes ülesannetes, millega toimub õpitu harjutamine ning kinnistamine. Grammatikastruktuuri käsitlemist illustreerib alljärgnev skeem:

1. Kokkupuude grammatikastruktuuriga – laulu kuulamine ja töölehel kuulamisaegse ülesande täitmine
↓
2. Grammatikastruktuuri selgitamine – laulus esineva grammatikastruktuuri vormi ja tähenduse selgitus õpilaste ja õpetaja koostöös
↓
3. Grammatikastruktuuri harjutamine – töölehel kontrollitud suuliste või kirjalike ülesannetega tegelemine (nt töötamine piltidega; vestlemine klassikaaslastega või osalemine rühmatöös; kirjalikes ülesannetes lünkade täitmine)
↓
4. Grammatikastruktuuri kinnistamine –töölehel vabamate või loovamate ülesannetega iseseisvalt tegelemine (nt kirjaliku teksti koostamine või suulise esitluse tegemine; ristsõnade või täherägastiku lahendamine)

Lisaks grammatikastruktuuri käsitlemisele sisaldavad töölehed ka muid tegevusi. Esiteks, iga töölehe alguses on sissejuhatus temaatikasse, mis toimub lühiaruteluga õpetaja ja õpilaste vahel, kus õpilased vastavad õpetaja poolt esitatud küsimustele. Teiseks, töölehel oleva lauluga ei käsitleta vaid grammatikastruktuuri, vaid toimub ka laulu sisu ja sõnavaraga tegelemine. Töölehel olevad sõnavaraülesanded keskenduvad õpilaste jaoks keerukamale sõnavarale ning need esinevad töölehel nii enne kui pärast laulu kuulamist. Selleks, et laulu sisust ja tähendusest paremini aru saada, on osadel töölehtedel peale laulu kuulamist lühiarutelu võimaldav ülesanne.

Järgmised küsimused puudutavad otseselt töölehte „What did you do last summer?“.

1. Kas Te katsetasite töölehte „What did you do last summer?“?

- Jah
- Ei

Palun iga väite puhul joonida alla sobivaim vastusevariant.

2. Töölehe grammatikateema sobib kokku õpikuga *I Love English 4*.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

3. Töölehel olev laul on sihtrühmale¹ sisult eakohane.

Väga eakohane   Eakohane   Pigem mitte eakohane   Üldse mitte eakohane

4. Töölehel olev laul on sihtrühmale keeleliselt jõukohane.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

5. Töölehel olev laul sobib töölehel oleva grammatikateema käsitlemiseks.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

6. Töölehe keeleline tase on sihtrühmale sobilik.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

7. Valitud ülesanded on oma tüübilt sihtrühmale eakohased.

Väga eakohased   Eakohased   Pigem mitte eakohased   Üldse mitte eakohased

8. Valitud ülesanded on sihtrühmale keeleliselt jõukohased.

Liiga lihtsad   Lihtsad   Sobiva raskusastmega   Keerulised   Liiga keerulised

9. Tööleht on keeleliselt korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

10. Töölehe ülesannete juhised on arusaadavad.

Väga arusaadavad   Arusaadavad   Pigem mitte arusaadavad   Üldse mitte arusaadavad

11. Töölehe ülesannete järjestus on loogiline.

Väga loogiline   Loogiline   Pigem mitte loogiline   Üldse mitte loogiline

12. Töölehe kujundus on sihtrühmale sobilik.

Väga hästi sobilik   Sobilik   Pigem mitte sobilik   Üldse mitte sobilik

13. Töölehe abil on võimalik saavutada seatud eesmäärke.

Väga hästi võimalik   Võimalik   Vähe võimalik   Üldse mitte võimalik

---

¹ Sihtrühma all mõeldakse 5. või 6. klassi õpilasi, kes õpivad *I Love English 4* õpiku järgi.

14. Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused on abistavad.

Väga hästi abistavad   Abistavad   Vähe abistavad   Üldse mitte abistavad

15. Vastuste leht on korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

16. Õpilastele meeldis töölehega tegelemine. Juhul, kui te töölehte ei katsetanud: Õpilastele meeldiks töölehega tegelemine.

Väga meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks vähe
Ei meeldinud/meeldiks üldse

Mida ja kuidas muudaksite antud töölehe juures? Kui te ei soovi ülesande juures midagi muuta, jätke lahter tühjaks.

Teema: „What did you do last summer?“	
Ülesanne	Mida, miks ja kuidas muudaksite?
Tegevus 1. Kuulamiseelne ülesanne	A.
	B.
Tegevus 2. Kuulamisülesanne	
Tegevus 3. Kuulamisjärgne ülesanne	A.
	B.
Tegevus 4.	
Tegevus 5.	A.
	B.
Tegevus 6.	
Tegevus 7.	

17. Kas Te edaspidi kasutaksite töölehte oma inglise keele tundides?

- Jah
- Ei

18. Kui jah, siis kas Te kasutaksite töölehte grammatikateema tutvustamiseks, harjutamiseks või kinnistamiseks? Palun põhjendage.

.....
.....
.....

19. Mis Teile töölehe puhul meeldis?

.....
.....
.....

20. Mis Teile töölehe puhul ei meeldinud?

.....
.....
.....

21. Kui Teil on töölehe kohta veel kommentaare, palun lisage need siia:

.....
.....
.....

**Tänan Teid vastamast!
Lenne Tammiste**

Järgmised küsimused puudutavad otseselt töölehte „Big, bigger, the biggest“.

1. Kas Te katsetasite töölehte „Big, bigger, the biggest“?

- Jah
- Ei

Palun iga väite puhul joonida alla sobivaim vastusevariant.

2. Töölehe grammatikateema sobib kokku õpikuga *I Love English 4*.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

3. Töölehel olev laul on sihtrühmale² sisult eakohane.

Väga eakohane   Eakohane   Pigem mitte eakohane   Üldse mitte eakohane

4. Töölehel olev laul on sihtrühmale keeleliselt jõukohane.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

5. Töölehel olev laul sobib töölehel oleva grammatikateema käsitlemiseks.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

6. Töölehe keeleline tase on sihtrühmale sobilik.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

7. Valitud ülesanded on oma tüübilt sihtrühmale eakohased.

Väga eakohased   Eakohased   Pigem mitte eakohased   Üldse mitte eakohased

8. Valitud ülesanded on sihtrühmale keeleliselt jõukohased.

Liiga lihtsad   Lihtsad   Sobiva raskusastmega   Keerulised   Liiga keerulised

9. Tööleht on keeleliselt korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

10. Töölehe ülesannete juhised on arusaadavad.

Väga arusaadavad   Arusaadavad   Pigem mitte arusaadavad   Üldse mitte arusaadavad

11. Töölehe ülesannete järjestus on loogiline.

Väga loogiline   Loogiline   Pigem mitte loogiline   Üldse mitte loogiline

12. Töölehe kujundus on sihtrühmale sobilik.

Väga hästi sobilik   Sobilik   Pigem mitte sobilik   Üldse mitte sobilik

13. Töölehe abil on võimalik saavutada seatud eesmäärke.

Väga hästi võimalik   Võimalik   Vähe võimalik   Üldse mitte võimalik

---

² Sihtrühma all mõeldakse 5. või 6. klassi õpilasi, kes õpivad *I Love English 4* õpiku järgi.

14. Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused on abistavad.

Väga hästi abistavad   Abistavad   Vähe abistavad   Üldse mitte abistavad

15. Vastuste leht on korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

16. Õpilastele meeldis töölehega tegelemine. Juhul, kui te töölehte ei katsetanud: Õpilastele meeldiks töölehega tegelemine.

Väga meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks vähe
Ei meeldinud/meeldiks üldse

Mida ja kuidas muudaksite antud töölehe juures? Kui te ei soovi ülesande juures midagi muuta, jätke lahter tühjaks.

Teema: „Big, bigger, the biggest“	
Ülesanne	Mida, miks ja kuidas muudaksite?
Tegevus 1. Kuulamiseelne ülesanne	
Tegevus 2. Kuulamisülesanne	
Tegevus 3. Kuulamisjärgne ülesanne	A.
	B.
Tegevus 4.	A.
	B.
Tegevus 5.	
Tegevus 6.	
Tegevus 7.	

17. Kas Te edaspidi kasutaksite töölehte oma inglise keele tundides?

- Jah
- Ei

18. Kui jah, siis kas Te kasutaksite töölehte grammatikateema tutvustamiseks, harjutamiseks või kinnistamiseks? Palun põhjendage.

.....

.....

.....

19. Mis Teile töölehe puhul meeldis?

.....

.....

.....

20. Mis Teile töölehe puhul ei meeldinud?

.....

.....

.....

21. Kui Teil on töölehe kohta veel kommentaare, palun lisage need siia:

.....

.....

.....

Tänan Teid vastamast!
Lenne Tammiste

Järgmised küsimused puudutavad otseselt töölehte „Have you done it?“.

1. Kas Te katsetasite töölehte „Have you done it?“?

- Jah
- Ei

Palun iga väite puhul joonida alla sobivaim vastusevariant.

2. Töölehe grammatikateema sobib kokku õpikuga *I Love English 4*.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

3. Töölehel olev laul on sihtrühmale³ sisult eakohane.

Väga eakohane   Eakohane   Pigem mitte eakohane   Üldse mitte eakohane

4. Töölehel olev laul on sihtrühmale keeleliselt jõukohane.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

5. Töölehel olev laul sobib töölehel oleva grammatikateema käsitlemiseks.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

6. Töölehe keeleline tase on sihtrühmale sobilik.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

7. Valitud ülesanded on oma tüübilt sihtrühmale eakohased.

Väga eakohased   Eakohased   Pigem mitte eakohased   Üldse mitte eakohased

8. Valitud ülesanded on sihtrühmale keeleliselt jõukohased.

Liiga lihtsad   Lihtsad   Sobiva raskusastmega   Keerulised   Liiga keerulised

9. Tööleht on keeleliselt korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

10. Töölehe ülesannete juhised on arusaadavad.

Väga arusaadavad   Arusaadavad   Pigem mitte arusaadavad   Üldse mitte arusaadavad

11. Töölehe ülesannete järjestus on loogiline.

Väga loogiline   Loogiline   Pigem mitte loogiline   Üldse mitte loogiline

12. Töölehe kujundus on sihtrühmale sobilik.

Väga hästi sobilik   Sobilik   Pigem mitte sobilik   Üldse mitte sobilik

13. Töölehe abil on võimalik saavutada seatud eesmärged.

Väga hästi võimalik   Võimalik   Vähe võimalik   Üldse mitte võimalik

---

³ Sihtrühma all mõeldakse 5. või 6. klassi õpilasi, kes õpivad *I Love English 4* õpiku järgi.

14. Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused on abistavad.

Väga hästi abistavad   Abistavad   Vähe abistavad   Üldse mitte abistavad

15. Vastuste leht on korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

16. Õpilastele meeldis töölehega tegelemine. Juhul, kui te töölehte ei katsetanud: Õpilastele meeldiks töölehega tegelemine.

Väga meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks vähe
Ei meeldinud/meeldiks üldse

Mida ja kuidas muudaksite antud töölehe juures? Kui te ei soovi ülesande juures midagi muuta, jätke lahter tühjaks.

Teema: „Have you done it?“	
Ülesanne	Mida, miks ja kuidas muudaksite?
Tegevus 1. Kuulamiseelne ülesanne	A.
	B.
Tegevus 2. Kuulamisülesanne	
Tegevus 3. Kuulamisjärgne ülesanne	A.
	B.
	C.
Tegevus 4.	
Tegevus 5.	
Tegevus 6.	A.
	B.

	C.
Tegevus 7.	
Tegevus 8.	

17. Kas Te edaspidi kasutaksite töölehte oma inglise keele tundides?

- Jah
- Ei

18. Kui jah, siis kas Te kasutaksite töölehte grammatikateema tutvustamiseks, harjutamiseks või kinnistamiseks? Palun põhjendage.

.....

.....

.....

19. Mis Teile töölehe puhul meeldis?

.....

.....

.....

20. Mis Teile töölehe puhul ei meeldinud?

.....

.....

.....

21. Kui Teil on töölehe kohta veel kommentaare, palun lisage need siia:

.....

.....

.....

Tänan Teid vastamast!
Lenne Tammiste

Järgmised küsimused puudutavad otseselt töölehte „What will happen in the future?“.

1. Kas Te katsetasite töölehte „What will happen in the future?“?

- Jah
- Ei

Palun iga väite puhul joonida alla sobivaim vastusevariant.

2. Töölehe grammatikateema sobib kokku õpikuga *I Love English 4*.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

3. Töölehel olev laul on sihtrühmale⁴ sisult eakohane.

Väga eakohane   Eakohane   Pigem mitte eakohane   Üldse mitte eakohane

4. Töölehel olev laul on sihtrühmale keeleliselt jõukohane.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

5. Töölehel olev laul sobib töölehel oleva grammatikateema käsitlemiseks.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

6. Töölehe keeleline tase on sihtrühmale sobilik.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

7. Valitud ülesanded on oma tüübilt sihtrühmale eakohased.

Väga eakohased   Eakohased   Pigem mitte eakohased   Üldse mitte eakohased

8. Valitud ülesanded on sihtrühmale keeleliselt jõukohased.

Liiga lihtsad   Lihtsad   Sobiva raskusastmega   Keerulised   Liiga keerulised

9. Tööleht on keeleliselt korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

10. Töölehe ülesannete juhised on arusaadavad.

Väga arusaadavad   Arusaadavad   Pigem mitte arusaadavad   Üldse mitte arusaadavad

11. Töölehe ülesannete järjestus on loogiline.

Väga loogiline   Loogiline   Pigem mitte loogiline   Üldse mitte loogiline

12. Töölehe kujundus on sihtrühmale sobilik.

Väga hästi sobilik   Sobilik   Pigem mitte sobilik   Üldse mitte sobilik

13. Töölehe abil on võimalik saavutada seatud eesmärged.

Väga hästi võimalik   Võimalik   Vähe võimalik   Üldse mitte võimalik

---

⁴ Sihtrühma all mõeldakse 5. või 6. klassi õpilasi, kes õpivad *I Love English 4* õpiku järgi.

14. Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused on abistavad.

Väga hästi abistavad   Abistavad   Vähe abistavad   Üldse mitte abistavad

15. Vastuste leht on korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

16. Õpilastele meeldis töölehega tegelemine. Juhul, kui te töölehte ei katsetanud: Õpilastele meeldiks töölehega tegelemine.

Väga meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks vähe
Ei meeldinud/meeldiks üldse

Mida ja kuidas muudaksite antud töölehe juures? Kui te ei soovi ülesande juures midagi muuta, jätke lahter tühjaks.

Teema: „What will happen in the future?“	
Ülesanne	Mida, miks ja kuidas muudaksite?
Tegevus 1. Kuulamiseelne ülesanne	A.
	B.
Tegevus 2. Kuulamisülesanne	
Tegevus 3. Kuulamisjärgne ülesanne	A.
	B.
Tegevus 4.	
Tegevus 5.	
Tegevus 6.	A.
	B.

Tegevus 7.	A.
	B.

17. Kas Te edaspidi kasutaksite töölehte oma inglise keele tundides?

- Jah
- Ei

18. Kui jah, siis kas Te kasutaksite töölehte grammatikateema tutvustamiseks, harjutamiseks või kinnistamiseks? Palun põhjendage.

.....
.....
.....

19. Mis Teile töölehe puhul meeldis?

.....
.....
.....

20. Mis Teile töölehe puhul ei meeldinud?

.....
.....
.....

21. Kui Teil on töölehe kohta veel kommentaare, palun lisage need siia:

.....
.....
.....

**Täna Teid vastamast!
Lenne Tammiste**

Järgmised küsimused puudutavad otseselt töölehte „When we were having a good day“.

1. Kas Te katsetasite töölehte „When we were having a good day“?

- Jah
- Ei

Palun iga väite puhul joonida alla sobivaim vastusevariant.

2. Töölehe grammatikateema sobib kokku õpikuga *I Love English 4*.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

3. Töölehel olev laul on sihtrühmale⁵ sisult eakohane.

Väga eakohane   Eakohane   Pigem mitte eakohane   Üldse mitte eakohane

4. Töölehel olev laul on sihtrühmale keeleliselt jõukohane.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

5. Töölehel olev laul sobib töölehel oleva grammatikateema käsitlemiseks.

Sobib väga hästi   Sobib   Pigem ei sobi   Üldse ei sobi

6. Töölehe keeleline tase on sihtrühmale sobilik.

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

7. Valitud ülesanded on oma tüübilt sihtrühmale eakohased.

Väga eakohased   Eakohased   Pigem mitte eakohased   Üldse mitte eakohased

8. Valitud ülesanded on sihtrühmale keeleliselt jõukohased.

Liiga lihtsad   Lihtsad   Sobiva raskusastmega   Keerulised   Liiga keerulised

9. Tööleht on keeleliselt korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

10. Töölehe ülesannete juhised on arusaadavad.

Väga arusaadavad   Arusaadavad   Pigem mitte arusaadavad   Üldse mitte arusaadavad

11. Töölehe ülesannete järjestus on loogiline.

Väga loogiline   Loogiline   Pigem mitte loogiline   Üldse mitte loogiline

12. Töölehe kujundus on sihtrühmale sobilik.

Väga hästi sobilik   Sobilik   Pigem mitte sobilik   Üldse mitte sobilik

13. Töölehe abil on võimalik saavutada seatud eesmäärke.

Väga hästi võimalik   Võimalik   Vähe võimalik   Üldse mitte võimalik

---

⁵ Sihtrühma all mõeldakse 5. või 6. klassi õpilasi, kes õpivad *I Love English 4* õpiku järgi.

14. Õpetaja lehe tegevuste kirjeldused on abistavad.

Väga hästi abistavad   Abistavad   Vähe abistavad   Üldse mitte abistavad

15. Vastuste leht on korrektne.

Väga korrektne   Korrektne   Pigem mitte korrektne   Üldse mitte korrektne

16. Õpilastele meeldis töölehega tegelemine. Juhul, kui te töölehte ei katsetanud: Õpilastele meeldiks töölehega tegelemine.

Väga meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks   Meeldis/meeldiks vähe
Ei meeldinud/meeldiks üldse

Mida ja kuidas muudaksite antud töölehe juures? Kui te ei soovi ülesande juures midagi muuta, jätke lahter tühjaks.

Teema: „When we were having a good day“	
Ülesanne	Mida, miks ja kuidas muudaksite?
Tegevus 1. Kuulamiseelne ülesanne	
Tegevus 2. Kuulamisülesanne	
Tegevus 3. Kuulamisjärgne ülesanne	A.
	B.
	C.
Tegevus 4.	
Tegevus 5.	A.
	B.
Tegevus 6.	

Tegevus 7.	
-------------------	--

17. Kas Te edaspidi kasutaksite töölehte oma inglise keele tundides?

- Jah
- Ei

18. Kui jah, siis kas Te kasutaksite töölehte grammatikateema tutvustamiseks, harjutamiseks või kinnistamiseks? Palun põhjendage.

.....
.....
.....

19. Mis Teile töölehe puhul meeldis?

.....
.....
.....

20. Mis Teile töölehe puhul ei meeldinud?

.....
.....
.....

21. Kui Teil on töölehe kohta veel kommentaare, palun lisage need siia:

.....
.....
.....

**Täna Teid vastamast!
Lenne Tammiste**

LISA 3 Tagasiside ankeet õpilastele

Hea õpilane!

Aitäh, et õppisid minu koostatud töölehe järgi! Soovin Sinult kuulda, milliseid uusi teadmisi Sa omandasid ning milline on sinu arvamus töölehe kohta. Selleks palun Sul vastata järgmistele küsimustele.

Klass:

Vanus:

Loe küsimused rahulikult läbi ning tõmba sobivatele vastusevariantidele joon alla. Kui mõni küsimus on Sulle arusaamatu, küsi abi õpetajalt.

1. Mis oli Sinu kuulatud laulu pealkiri?

.....

2. Mis grammatikastruktuuri Sa selle laulu abil õppisid?

- Lihtminevikku
- Kestvat minevikku
- Täisminevikku
- Omadussõnade võrdlusastmeid
- Lihttulevikku

3. Kas laul oli Sinu jaoks keeleliselt sobiva raskusega?

Liiga lihtne   Lihtne   Sobiva raskusastmega   Keeruline   Liiga keeruline

4. Kas laul oli Sinu jaoks huvitav?

Väga huvitav   Huvitav   Pigem mitte huvitav   Üldse mitte huvitav

5. Kas laul oli Sinu arvates sobiva pikkusega?

Liiga lühike   Lühike   Sobiva pikkusega   Pikk   Liiga pikk

6. Kas olid varem õpitava grammatikastruktuuriga tuttav?

Olin tuttav   Ei oska öelda/ Ei mäleta   Ei olnud tuttav

7. Kas laul aitas Sul antud grammatikastruktuuri selgeks saada?

Väga hästi   Hästi   Halvasti   Väga halvasti

Järgnevad küsimused on töölehel olevate ülesannete kohta. Palun jooni alla sobivaim vastusevariant.

8. Kas tööleht oli Sinu jaoks sobiva pikkusega?

Liiga lühike   Lühike   Sobiva pikkusega   Pikk   Liiga pikk

9. Kas töölehe ülesanded aitasid kaasa grammatikastruktuuri selgeks saamisele?

Aitasid väga hästi   Pigem aitasid   Pigem ei aidanud   Ei aidanud üldse

10. Millised tegevused Sulle töölehel kõige rohkem meeldisid? (Palun märgi Sinu jaoks sobivad vastusevariandid. Võid märkida rohkem kui ühe variandi.)

- Õpetajaga diskussiooni pidamine enne laulu kuulamist
- Laulu kuulates lünkade täitmine
- Lauluga seotud sõnavaraülesannetega tegelemine
- Kirjalike grammatikaülesannetega tegelemine pärast laulu kuulamist
- Suhtlusülesannetega tegelemine pärast laulu kuulamist
- Mõni muu tegevus.....

11. Millised tegevused Sulle töölehel kõige vähem meeldisid? (Palun märgi Sinu jaoks sobivad vastusevariandid. Võid märkida rohkem kui ühe variandi.)

- Õpetajaga diskussiooni pidamine enne laulu kuulamist
- Laulu kuulates lünkade täitmine
- Lauluga seotud sõnavaraülesannetega tegelemine
- Kirjalike grammatikaülesannetega tegelemine pärast laulu kuulamist
- Suhtlusülesannetega tegelemine pärast laulu kuulamist
- Mõni muu tegevus.....

12. Kuidas Sulle meeldis töölehega tegelemine?

Väga meeldis   Meeldis   Pigem ei meeldinud   Üldse ei meeldinud

13. Kas sooviksid edaspidi sarnast töölehte täita ka mõne muu grammatikastruktuuri puhul?

Väga sooviksin   Sooviksin   Pigem ei sooviks   Üldse ei sooviks

Suur tänu vastamast!

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Lenne Tammiste
(sünnikuupäev: 29.01.1990),

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika õpetamiseks õpikule „I Love English 4““,

mille juhendaja on Kristel Ruutmets,

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
  - 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 24. mail 2013